Tidskrift för SCHACK 6

Årgång 64 ● Juli—Augusti ● 1958

Ove Kinnmark — trettonårig juniormästare

I DETTA NUMMER:

Partier och referat från SM i Växjö

PRIS 2 KR.

Tidskrift för SCHACK

Redaktion:
Sveavägen 163, Stockholm Va
Telefon 33 40 30

Officiellt organ för Sveriges Schackförbund.

I SEPTEMBERNUMRET (som utkommer den 10 september)

KOTOV fortsätter sin Aljechin-biografi

Efterskörd från Växjö-SM

Interzonala turneringen i Portoroz

INNEHÅLL:

Fridfulla kongressförhandlingar	161	Bobby Fischer — nytt stjärnskott	173
Arrangörstriumf i Växjö	162	Nordiskt nytt	174
SM-tabeller	163	En schackspelarhustrus söndag	175
Nya mästarna, presentation	167	Partier	176
Ungdomsverksamheten	168	Utlandet, distriktsnytt	186
Från flydda tider	169	Korrespondensschack	187
SM för sjöfolk	170	Problem	188
En intressant variant i spanskt	171	Studier	191

Äldre tidskriftsårgångar

Så långt lagret räcker levereras nedanstående årg. av T.f.S.

Årgång 1910	Kr.	6:—
„ 1911	„	6:—
„ 1912	„	6:—
„ 1913	„	6:—
„ 1914	„	6:—
„ 1919	„	6:—
„ 1920	„	6:—
„ 1921	„	6:—
„ 1924	„	6:—
„ 1926	„	3:—
„ 1927	„	3:—
„ 1928	„	3:—
„ 1931	„	6:—
Lösnummer i buntar 10 stycken	„	3:50

SVERIGES SCHACK-FÖRBUNDS FÖRLAG AB

Sveavägen 163, Stockholm Va.
(Postgiro 35 01).

Allsvenska serien 1958

Allsvenska serien arrangeras 1—2 november med den högsta divisionen förlagd till Stockholm. Till div. 1 är följande lag kvalificerade: Sk Rockaden, Stockholm, Schackkamraterna, Solna, Stockholms Södra Schacksällskap och Skånes Schackförbund.

Anmälningstiden utgår den 15 september och anmälan skall ställas till överledaren J. E. Ekelund. (Adressen angiven å 3:e omslagssidan). Anmälningsavgiften — 350 kronor — insättes på förbundets postgiro 6522 samtidigt med laganmälan.

KONGRESSMÄRKEN 1958

Ni som samlar på kongressmärken kan erhålla detta från årets kongress genom att insätta kr. 2: 50 per postgiro 11 24 22, VÄRENDS SCHACKFÖRBUND, EMMABODA.

Kongressprogram — innehållande lottningen för samtliga 404 spelare, tabell över deltagarna distrikts- och klubbvis m.m. — för endast 1 krona.

Tidskrift för SCHACK Tidskrift för SCHACK Tidskrift för SCHACK Tidskrift för SCHACK Tidskrift för SCHACK

Fridfulla kongressförhandlingar

Några brännande frågor stod inte på kongressens föredragningslista när 24 av landets 27 distriktsrepresentanter den 5 juli bänkade sig i Ulriksbergskolans aula i Växjö. Det blev därför inga hetare debatter och samtliga ärenden gick också tämligen raskt undan.

Ordföranden i Växjö stadsfullmäktige, konsul Carl Petri, gav i ett inspirerat anförande en återblick på stadens historiska och kulturella utveckling och uttalade sin glädje över att kongressen blivit förlagd till Växjö.

Som ombud för arrangörerna, Värends Schackförbund, hälsade herr Göthe Gustafsson kongressdeltagarna välkomna.

Två motioner förelåg till behandling:

- Allsvenska serien ville Mälardalens Schackförbund ändra på, men kongressen följde Centralstyrelsens förslag och avslog motionen.
- Tävlingsbestämmelserna hade föreslagits ändrade från Stockholms Schackförbund, som vill ha 10-mannagrupper i klass 1 och II (Bergers system). Så blev det också, men samtidigt skärptes nedflyttningsprocenten från 33 1/3 till 40 för mästarklassen och klass I. En omröstning bland deltagarna i Växjö i berörda klasser gav en förkrossande majoritet *för* beslutet.

Övrigt av intresse:

- Västerås blir nästa kongresstad med Västerås Allmänna Schackklubb som arrangör.
- Kongressen beslöt flytta upp de båda främsta i Radioschackets semifinalgrupper till första klass. Assar Bergdahl och Åke Werner utnyttjade chansen och som framgår av referat på annan plats tackade de för förtroendet på effektfullt sätt.
- Ett närmast historiskt beslut fattades beträffande ungdomsverksamheten där kongressen följde ett centralstyrelseförslag att anställa en ungdomsinstruktör, vilket närmare refereras å sidan 168.
- Nyval i Centralstyrelsen blev det på två platser: Sven Björk, Norrköping, invaldes som ordinarie och C. G. Carlsson, Nässjö, som suppleant.
- Fritz Andersson avtackades och avhurrades sedan han med acklamation utsetts till förbundets sjätte hedersledamot.

Svensk slutseger i danmarksmatchen

Norges Sjakkforbunds avdömning av de tre avbrutna partierna i landskampen Danmark—Sverige den 31/5—1/6 lämnade till resultat, att Sverige fick 1½ poäng vilket gav en slutseger med 11—9. Fridh tilldömdes som väntat vinst i sitt parti mot Ravn; något överraskande kunde däremot domaren Olaf Barda icke finna någon vinstfortsättning för Hartvig Nielsen mot Ekenberg. Barda konstaterade att "partiet är remi efter korrekt spel". Backlunds parti mot Axel Nielsen avdömdes som väntat till vinst för dansken.

Rekorddeltagande i nationstävlingarna

Den 13:e schackolympiaden anordnas i München 30 september—25 oktober. Icke mindre än 38 lag är anmälda vilket innebär nytt rekord. Det svenska laget har uttagits och får följande utseende:

1. Gideon Ståhlberg 2. Inge Johansson 3. Olov Sterner 4. Zandor Nilsson 5. Erik Arnlind och 6. Bengt Hörberg. Den sistnämnde ersätter den ursprungligen uttagne Åke Stenborg, som anmält förhinder.

Regeringen har anslagit 5.000 kr. av lotterimedel som bidrag till täckandet av kostnaderna för representationen.

Arrangörstriumf i Växjö

SM-tävlingarna i schack är nu ett minne blott, men de 404 deltagarna och många av åskådarna kommer att minnas denna tävling som ett mönsterarrangemang.

Hela den väldiga apparaten fungerade utan minsta gnissel och miljön var den bästa tänkbara. Man spelade i Ulriksbergskolan, där lokalerna var av hög klass, ljusa och luftiga och med god ventilation. Även för det lekamliga var det väl sörjt. I skolans moderna matsalar serverades god mat.

Att det som vanligt rådde värmebölja vid schackspelarnas högtid, det kan man ju inte lasta Värends schackförbund för. I stället gladde väl det de många medföljande fruarna och barnen, som hade de bästa badmöjligheter i Växjös vackra omgivningar. Värends schackförbund kan vara stolt över sin kongress som blev en fullträff.

Inge Johansson Sverigemästare

SM-turneringen i Växjö blev en av de hårdaste och mest spännande i den traditionsrika tävlingens historia. Till en början såg det ut, som om Martin Johansson skulle skaffa sig ett betryggande försprång. Han startade med 3½ poäng på fyra ronder och gav intryck av att vara i samma fina form, som då han för några år sedan vann nyårsturneringen i Stockholm. I femte ronden fick emellertid "Hedemora" en påminnelse om sin dödlighet av nordenmästaren Sterner, som pressade honom hårt i en Caro-Kann men till sist måste nöja sig med remi, och då han valde samma för-

svar i följande rond, hade han utmanat ödet en gång för mycket. Hörberg, som startat mycket svagt med en futtig halvpoäng och fyra nollor och till råga på allt satt bort en klart vunnen ställning i femte ronden, gjorde i spelöppningen ett överraskande pjäsoffer, som Martin inte lyckades vederlägga. Följden blev ett våldsamt angrepp mot den svarta kungsställningen, och en välförtjänt seger för Hörberg.

Nederlaget gjorde, att den annars så lugne dalmasen kom ur slag, och återstoden av turneringen spelade han långt under sin form. Striden om förstaplaceringen stod sedan i stället mellan Sterner, Arnlind och Inge Johansson. Sterner hade nog flest förespråkare, men Inge avgjorde kampen till sin fördel genom en vacker spurt, som kulminerade i en fin slutspelsseger mot Sterner. Fjolårssegraren Z. Nilsson gjorde dött lopp om fjärde plats med 1956 års sverigemästare, Åke Stenborg, och på sjätte plats kom Hörberg. Han tog fem segrar på de sista sex ronderna, och nederlaget mot Stenborg var också onödigt — han avslog ett remianbud!

■ Segern gick till rätt man. Inge Johansson har länge tillhört svensk schackelit, och två gånger har han varit gruppsegrare i landslagsklassen men förlorat särspelet. Han har varit ett av våra pålitligaste kort i landslagssammanhang, och hans seger över Tartakower i Dubrovnik 1950 är ännu i gott minne. Den jovialiske skåningen blev vid avslutningsbanketten föremål för livliga hyllningar, och han var värd dem.

Sterner och Arnlind spelade båda sunt och logiskt schack, och den sistnämnde visade dessutom stor kallblodighet i sämre ställningar. Sterners styrka låg mer än någon annan mästares i partianläggningen, som i många fall var mönstergill.

Z. Nilsson var aggressiv och idérik som vanligt, men inte lika säker som under fjolårsturneringen, och Stenborg spelade ovanligt försiktigt. Hörbergs insats är redan omnämnd, och i övrigt förtjänar omnämnas, att Sköld tog för stora risker i flera partier, och att Fridh spelade långt under sin vanliga standard.

■ I landslagsklassens andra grupp tilldrog sig Gösta Stoltz' come-back det största intresset. Den var på gott och ont — Stoltz har alltjämt en utomordentligt fin positionsuppfattning och blick för kombinationsmöjligheter, men uthålligheten har reducerats, och av hans förr så fruktade kungsattacker såg man föga eller intet. Hans enda nederlag var självförvållat — han satte bort pjäs i en strategiskt vunnen ställning.

Segern gick till veteranen Sven Carlsson, som var i god form och slog huvudkonkurrenten Burehäll i ett starkt genomfört parti. Burehäll hade liksom förra året samma poäng som segraren, och han är nog värd en plats i solen nästa år.

I mästarklassen triumferade ung kampvilja och fantasi. De tre gruppsegrarna Hasse Ek, Åke Olsson och Bernt Lundgren är alla under trettio år, och landslagsklassen har härigenom kraftigt föryngrats. De segrade övertygande, och Ek var överlägsnare i sin grupp än poängresultatet visar — hans enda nederlag tillkom genom slarv i en totalt vunnen ställning. Ny landslagsspelare blev även rutinerade gotlänningen K. E. Gannholm. Han blev 2:a i fjol i Stockholm och uppnådde samma resultat denna gång.

Gideon Ståhlberg.

Landslagsklassen

Sverigemästargruppen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Poäng
1. Inge Johansson, Malmö	—	½	1	½	0	1	1	1	1	½	½	1	8
2. E. Arnlind, Stockholm ..	½	—	½	½	½	1	1	1	½	½	1	½	7½
3. O. Sterner, Stockholm ..	0	½	—	½	1	1	½	1	1	1	1	0	7½
4. Z. Nilsson, Stockholm ..	½	½	½	—	½	0	1	½	0	1	½	1	6
5. Å. Stenborg, Västerås ..	1	½	0	½	—	1	½	1	0	½	½	½	6
6. B. Hörberg, Stockholm ..	0	0	0	1	0	—	1	0	1	1	½	1	5½
7. M. Johansson, Hedemora	0	0	½	0	½	0	—	½	1	1	1	½	5
8. K. Sköld, Stockholm	0	0	0	½	0	1	½	—	1	0	1	1	5
9. B. Ekenberg, Hälsingborg	0	½	0	1	1	0	0	0	—	1	½	½	4½
10. E. Åhman, Göteborg	½	½	0	0	½	0	0	1	0	—	1	½	4
11. A. Fridh, Linköping	½	0	0	½	½	½	0	0	½	0	—	1	3½
12. S. Nyman, Stockholm ..	0	½	1	0	½	0	½	0	½	½	0	—	3½

Landslagsklassen,

Kvalificeringsgruppen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Poäng
1. Sven Carlsson, Västerås	—	1	½	1	0	½	½	½	1	1	1	½	7½
2. A. Burehäll, Stockholm	0	—	1	½	½	1	½	1	1	½	½	1	7½
3. G. Granlund, Långshyttan	½	0	—	0	1	½	½	1	1	1	1	½	7
4. A. Werle, Stockholm	0	½	1	—	0	½	1	1	½	1	½	1	7
5. S. Buskenström, Gävle ..	1	½	0	1	—	1	½	0	½	1	0	1	6½
6. R. Goode, Kristinehamn	½	0	½	½	0	—	½	½	1	1	1	1	6½
7. G. Stoltz, Stockholm	½	½	½	0	½	½	—	½	½	½	1	1	6
8. H. Åhman, Kiruna	½	0	0	0	1	½	½	—	½	0	1	1	5
9. L. Ljungquist, Jönköping	0	0	0	½	½	0	½	½	—	1	1	½	4½
10. A. Hildebrand, Uppsala	0	½	0	0	0	0	½	1	0	—	½	1	3½
11. G. Lundh, Gävle	0	½	0	½	1	0	0	0	0	½	—	1	3½
12. A. Bergquist, Stockholm	½	0	½	0	0	0	0	0	½	0	0	—	1½

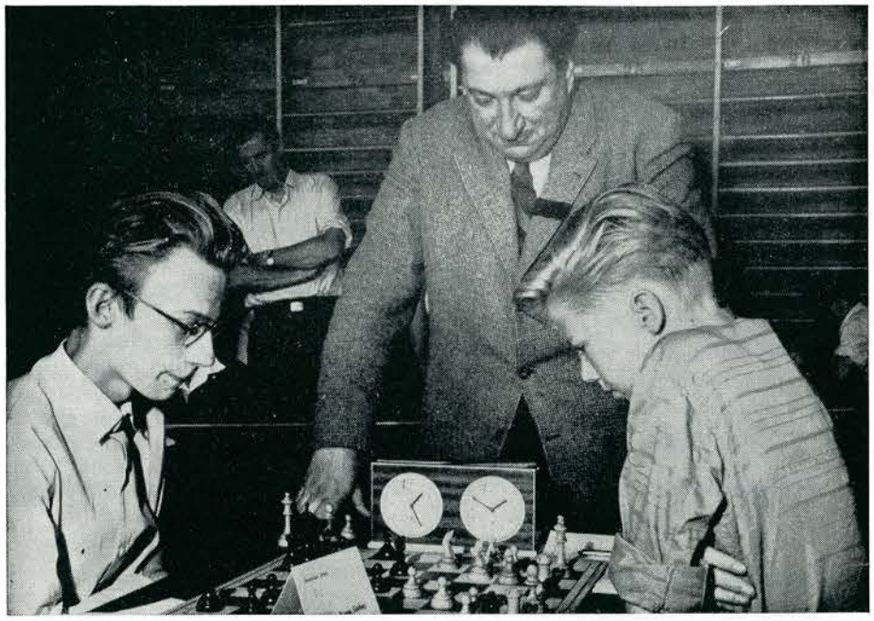

Två sverigemästare och en finalist: Fr. v. Wahlund, Inge Johansson och Kinnmark.

Mästarklassen, grupp 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Poäng
1. B. Lundgren, Göteborg	—	½	½	½	½	½	1	½	1	½	1	1	7½
2. H. Broberger, Stockholm	½	—	½	0	0	1	1	½	1	1	½	1	7
3. K. Arnstam, Växjö	½	½	—	1	½	1	½	0	½	1	1	0	6½
4. A. Lindström, Stockholm	½	1	0	—	½	1	½	½	½	½	1	½	6½
5. J. Mörby, Lidköping ..	½	1	½	½	—	½	½	½	0	0	1	1	6
6. J. Roth, Lund	½	0	0	0	½	—	1	½	½	1	1	1	6
7. R. Utuste, Göteborg	0	0	½	½	½	0	—	1	1	½	1	1	6
8. Verner Larsson, Alva ..	½	½	1	½	½	½	0	—	1	½	0	½	5½
9. B. Ahlgren, Västerås ..	0	0	½	½	1	½	0	0	—	½	1	1	5
10. Nils Henriksson, Filipstad	½	0	0	½	1	0	½	½	½	—	½	0	4
11. O. Appelquist, Stockholm	0	½	0	0	0	0	0	1	0	½	—	1	3
12. F. Åström, Luleå	0	0	1	½	0	0	0	½	0	1	0	—	3

Mästarklassen, grupp 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Poäng
1. H. Ek, Jönköping	—	1	1	1	0	1	½	½	1	½	½	7
2. K. E. Gannholm, Alva	0	—	½	1	½	½	1	½	1	1	1	7
3. W. Olofsson, Lundby	0	½	—	1	½	½	½	0	1	1	1	6
4. S. Cederlind, Karlskoga	0	0	0	—	1	1	½	1	½	1	½	5½
5. K. Kust, Solna	1	½	½	0	—	0	½	1	1	0	1	5½
6. Ola Eriksson, Stockholm ..	0	½	½	0	1	—	0	½	½	½	1	4½
7. C. Y. Johannesson, Göteborg	½	0	½	½	½	1	—	0	½	1	0	4½
8. Å. Boman, Trollhättan	½	½	1	0	0	½	1	—	½	0	0	4
9. Robert Eriksson, Eskilstuna	0	0	0	½	0	½	½	½	—	1	1	4
10. G. Sandberg, Umeå	½	0	0	0	1	½	0	1	0	—	½	3½
11. E. Wendelin, Sandviken	½	0	0	½	0	0	1	1	0	½	—	3½

Mästarklassen, grupp 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Poäng
1. Å. Olsson, Stockholm	—	0	1	1	1	1	½	1	1	1	½	8
2. Erik Larsson, Tranås	1	—	0	1	1	0	½	1	0	½	1	6
3. G. Källgren, Köping	0	1	—	½	0	½	1	½	0	1	1	5½
4. F. Dahlberg, Norrköping ..	0	0	½	—	1	1	1	½	½	0	½	5
5. A. Nilsson, Karlstad	0	0	1	0	—	½	½	½	1	1	½	5
6. O. Nilsson, Eskilstuna	0	1	½	0	½	—	½	1	1	0	½	5
7. G. Magnusson, Stockholm ..	½	½	0	0	½	½	—	½	1	0	1	4½
8. Fritz Karlsson, Göteborg ..	0	0	½	½	½	0	½	—	½	1	½	4
9. A. Kerje, Stockholm	0	1	1	½	0	0	0	½	—	½	½	4
10. L. Sepp, Stockholm	0	½	0	1	0	1	1	0	½	—	0	4
11. R. Strömberg, Gävle	½	0	0	½	½	½	0	½	½	1	—	4

Åke Olsson

PRISTAGARLISTA FÖR KLASS I, II OCH JUNIORER.

Första klassen

Grupp nr

1. 1. Bergdahl, Kallinge 8½, 2—3. Sjögren, Stenstorp, och Elbri, Linköping 7, 4. Åström, Västerås 6½.
2. 1—3. Åke Svensson, Lerum, Alenius, Solna och Elias Larsson, Stockholm, samtliga 8. Svensson vann genom särskiljningsbestämmelserna. 4. Allan Nilsson, Lund, 7.
3. 1. Rune Jansson, Smedjebacken, 9½, 2—6. Stylander, Norrköping, E. Bengtsson, Borås, Sandberg, Norrtälje, Breimar, Stockholm och Johannesson, Lönsboda, samtliga 6½.
4. 1—2. Sven Nilsson, Härnösand, och John Pettersson, Mokorset, 7½ (N. vann genom särskiljning), 3. Kärrman, Lerum 7, 4. Wikström, Stockholm 6½.
5. 1. Bertil Jonsson, Göteborg 10 (mest överlägsne segrare i kl. I) 2—4. Börje Larsson, Malmö, Wallin, Eskilstuna och Löfström, Karlskoga samtliga 6½.
6. 1. Werner, Göteborg 8, 2—3. B. Andersson och Arne Ericson, båda Stockholm, vardera 7, 4—5. Carlberg, Norrköping och Mossborn, Malmö 6.
7. 1—2. Boman, Eskilstuna och Ljungdahl, Hälsingborg 8½ (B. vann genom särskiljning). 3. Södergren, Norrköping 7, 4—6. Gösta Karlsson, Landskrona, Lagerkvist, Stockholm, och Montin, Gävle, samtliga 6.
8. 1. Östberg, Kristinehamn 8, 2—3. Westin, Göteborg och Stellan Persson, Malmö 7½, 4. Lundahl, Lund 6½.

Andra klassen

Grupp nr

1. 1. T. Lindelöf, Stockholm 9, 2. G. Nolbeck, Alingsås 8½, 3. L. Abramson, Stockholm 7½.
2. 1. L. Santesson, Malmö 9½, 2. H. Carlsson, Södertälje 7½, 3. H. Persson, Gävle 6½.
3. 1. Lennart Larsson, Lerum 8½, 2. E. Bring, Stockholm 8½, 3. P. G. Högborg, Stockholm 8½.
4. 1. C. Bergkvist, Sandviken 9½, 2. R. Nyström, Stockholm 8½, 3. G. Johansson, Värnamo 7.

Forts. på sid. 186.

B. Lundgren

Junior SM bjöd på väntade överraskningar

De båda hårda juniorgrupperna presenterade fint schack, spänning, nerv- och konditionstrassel i slutronderna och väntade och oväntade överraskningar i behaglig blandning. De åskådare som glömde att leta reda på juniorernas spellokal har sig själva att skylla, mycket intressant gick de miste om.

I den något ojämnare grupp I var Broström, som föregicks av ryktet om fruktansvärda hemmaresultat, förhandsfavorit med Ove Kinnmark och "radiostjärnorna" Tore Gannholm och Peter Bergström som hårdaste konkurrenter. Broström och Kinnmark började också övertygande och följdes åt med vinster och inbördes remi till tredje ronden. I fjärde ronden satte gode Lennart Strandberg en pinne i hjulet för Broström med en ny remi. Kinnmark tog väl vara på sin ledning med vinster mot Strandberg och Gannholm och två behärskade remier i slutronderna, vilket räckte till gruppseger. Gannholm hade svårt att komma i gång och Peter Bergström överraskade negativt med tre raka nollor efter en god start. Tävlingarnas yngste deltagare 12-årige Bengt Karlsson från Norrköping tappade poäng i onödan genom att spela alltför fort. Rutinbrist som är bortarbetad till nästa JM?

I den jämnare grupp II var det knallhårt. Leif Svensson började i god stil som en favorit ägnar och anstår, men efter en remi mot Pihlgren och en nolla mot Martens var han i olag och fick bara en poäng på de fyra sista ronderna. Nu skulle Martens vinna, trodde man, men även han gick i baklås och förlorade de två sista partierna mot Wahlund och Krantz som båda spurtade jättestarkt, Wahlund med 5 och Krantz med 4 raka ettor.

De fem ettorna inbringade Wahlund en oväntad gruppseger, men man kan minnas

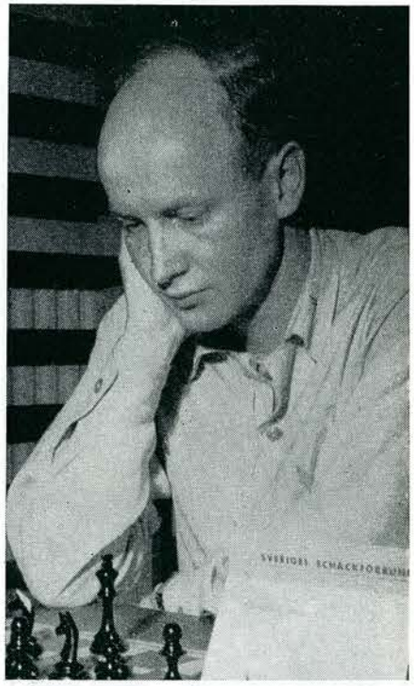

Hans Ek

hans seger i skolungdomens RM som kom till på exakt samma sätt. Mycket angenäma överraskningar var smålänningen från Stockholm H. Åkvist och Värendsmästaren Krantz som bägge allvarligt aspirerade på slutsegern.

14-årige K. G. Dahl från Estuna spelade storfint i inledningsronderna och speciellt i det onödigt förlorade partiet mot Leif Svensson bevisade han att här har vi antagligen en ny verkligt fin schackbegåvning. Göteborgaren Pihlgren var farlig som vanligt medan stockholmarna kanske hade väntat ännu litet bättre av Fahlin. Franzén var tydligen ur form och spelade osäkrare än väntat.

Forts. på sid. 192

Kort presentation av de nya mästarna

Det var överlag välrenommerade spelare, som vid SM lyc-

A. Bergdahl

kades erövra den åtråvärda mästartiteln för vidare marsch mot stjärnorna. *Assar Bergdahl,* 21-årig värnpliktig från Kallinge, är ju redan riksbekant genom sin seger i radiotävlingen. Han fortsatte sin segerrad genom att säkert vinna grupp 1. Framtidsman och s. k. hård nöt även i mästarklassen.

Åke Svensson

I grupp 2 var det en väldig strid, som slöt med tre man i toppen: Alenius, Elias Larsson och *Åke Svensson.* Den senare vann på Sonneborn. Han är 34 år gammal och spelar vid bord 1 och 2 i Lerums lag, där han gjort fina insatser. Vann klass 2 i Sundsvall 1948.

Rune Jansson, Smedjebacken, klippte av all diskussion om vem som var bäst i sin grupp genom att vinna 8 partier och spela 3 remier. Det blev överlägsen slutseger med 3 poäng till närmaste man. Av partierna att döma en ackvisition för mästarklassen.

Rune Jansson

Sven Nilsson vann grupp 4, men han hade några nervösa minuter, innan det stod klart att Härwell lyckades hålla remi mot Kärrman. Hade Kärrman vunnit hade han blivit mästare. Nilsson har vunnit alla DM han deltagit i i södra

Sven Nilsson

Ångermanland. Tycker det var sympatiska och starka spelare i gruppen. Tänker känna på mästarklassen.

Bertil Jonsson

En debutant vann grupp 5, men att det inte var någon dilettant visade resultatet: 9 vinst och 2 remi, men så är *Bertil, Masen, Jonsson* sedan länge känd som en av Göteborgs starkaste spelare. Göteborgsmästare 1954. Finalist i år. Började spela tävlingsschack först 1950.

A. Boman

Arne Boman representerar Eskilstuna Schacksällskap, men har tidigare under många år spelat för Linköping och Östergötland i vars distriktslag han deltagit flerfaldiga gånger. Vann sin grupp efter dött lopp med lovande Ljungdahl, Hälsingborg, vilken Boman besegrade i inbördes mötet.

Åke Werner, som vann grupp 7, har tidigare gjort goda resultat. Vann radiotävlingen i Göteborg och blev tvåa i semifinalen efter Bergdahl på samma poäng som denne. Pålitlig matchspelare i Manhem.

Å. Werner

I grupp 8 vann *Gunde Östberg,* Kristinehamn, en välförtjänt seger efter 6 tidigare försök. Han har delat 2—3 plats två gånger. Vann klass 2 i Kristianstad 1950. Värmlandsmästare två gånger. God blixtspelare.

G. Östberg

Ungdomsschack

Ungdomsinstruktören

Till den nya befattningen som riksinstruktör har Sveriges Schackförbunds centralstyrelse som framgår på annan plats utsett Uno Körling, Stockholm. Han ansågs så självskriven att tjänsten inte förklarats till ansökan ledig.

Körling har tidigare gjort ett uppoffrande och banbrytande arbete som initiativrik ungdomsledare i Matteus-Pojkarnas schacksektion och Stockholms Schackförbund. Sedan bildandet av Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté har han varit ledamot av densamma och som sådan bl. a. hållit löpande kontakt med statliga och andra institutioner. Han har som landsförbundets representant deltagit i flera kurser och konferenser. Vid Sveriges Schackförbunds egna ungdomsledarkurser har han på ett medryckande och uppskattat sätt delat med sig sina lärorika erfarenheter och reflektioner betr. ungdomsschackets värden och vådor.

Som tävlingsspelare har Körling gjort flera goda insatser, främst i de nordiska kongresserna, där han i de tre senaste nått framskjutna prisplaceringar i mästarklassen. I det anrika Stockholms Schacksällskap vann han i år Kungapokalen i konkurrens med bl. a. Sterner och Sköld.

Schacksverige önskar Körling lycka till i hans för dess verksamhet så viktiga värv.

Per-Gösta Högborg

Sveriges Schackförbund och dess medlemmar har i och med det statliga stödet till sin ungdomsrörelse fått ett efterlängtat auktoritativt erkännande av den kulturella och sportsligt fostrande betydelsen av sitt arbete. Den tillsatta instruktörsposten för ungdomsarbetet kan på så sätt även i allmänna schackliga sammanhang få stor betydelse.

Det statliga förtroendet till de svenska schackspelarna och de nya resurser som ställts till vårt förfogande är inte endast en schackungdomens och de speciellt ungdomsintresserades angelägenhet.

Vi har inte nått ett mål genom det nya anslaget, men vi har inom Sveriges Schackförbund fått en chans att arbeta på bredden och djupet för schackspelets popularisering. Det är att hoppas att många vill vara med i det arbetet. Det kommer att behövas samarbetsvilja inom och över schackspelarnas egna gränser.

Instruktörens arbete måste snarare ta formen av en konsulentverksamhet än instruktionsarbete i ordets bokstavliga mening. Säkert behöver många schackklubbar hjälp till lämpliga lokaler, ökad rekrytering och vidgade materiella resurser för att kunna bedriva ett framgångsrikt ungdomsarbete. Instruktörens reseverksamhet avses kunna stimulera olika initiativ i dessa riktningar samt påverka det kommunala stöd som bör samverka med de statliga åtgärderna till schackspelets utbredning.

En önskvärd utveckling av riksinstruktörens arbete i dessa avseenden kan bäst ske i samverkan med distriktsförbundens och klubbarnas egna initiativ. Ett propaganda- eller tävlingsarrangemang eller en inventering av bristande resurser inom distriktet eller på orten kan ge anledning till en instruktörskontakt.

För instruktören betyder varje sådan kontakt en möjlighet att vara på rätt ställe vid i möjlig mån rätt tidpunkt och därmed en effektivisering av arbetet.

Det är klubbarna och schackspelarna som ska ge instruktörsarbetet form och mening.

Uno Körling

Från flydda tider

Turneringen i New York 1924 var en väldig kraftmätning mellan dåtidens största mästare. Efter sin seger över Lasker i VM-matchen 1921 och sin triumf i London-turneringen 1922 var Capablanca storfavorit i den dubbelrondiga tävlingen, men efter en mer än månadslång kamp lade Lasker beslag på förstaplaceringen. Resultatet blev för de främsta: Lasker 16, Capablanca 14½, Aljechin 12, Marshall 11, Réti 10½, Maroczy 10, Bogoljubow 9½ och Tartakower 8.

Turneringens största sensation var Capablancas nederlag mot Réti i femte ronden. Partiet, som var kubanens första nederlag på åtta år (!), följer nedan.

Réti		Capablanca	
1. Sf3	**Sf6**	**2. c4**	**g6**
3. b4			

Detta drag ansågs under många år vara mycket starkt, men nu föredrar mästarna 3. b3 eller 3. Sc3, ty på 3. b4 kan svart få ett bekvämt spel genom 3. —, a5, t. ex. 4. b5, Lg7. 5. Lb2, d6. 6. d4, 0—0. 7. Sbd2, e5 (Pachman).

3. —	**Lg7**	**4. Lb2**	**0—0**
5. g3	**b6**	**6. Lg2**	**Lb7**
7. 0—0	**d6**	**8. d3**	**Sbd7**
9. Sbd2			

Réti ansåg senare, att 9. Sc3 är starkare än textdraget.

9. —	**e5**	**10. Dc2**	**Te8**
11. Tfd1	**a5**	**12. a3**	

Efter 12. b5 blir fältet c5 tillgängligt för den svarta damspringaren.

12. — h6?

Det första steget från den smala vägen. Bättre var 12. —, c5.

13. Sf1 c5

Nu hade svart gjort klokast i att försöka framstöten e4, ty den valda fortsättningen ger vit en klar fördel.

14. b5

Réti avstår visligen från bondevinsten 14. b×a5, T×a5. 15. S×e5, L×g2. 16. S×d7, Lc6. 17. S×f6†, L×f6. 18. L×f6, D×f6, som hade givit svart goda motchanser.

14. — Sf8

Även det aggressiva 14. —, d5 hade fört till en för vit gynnsam ställning: 15. c×d5, S×d5. 16. Sf3—d2, Sf8. 17. Sc4.

15. e3!

Med fin positionsuppfattning söker Réti öppna spelet genom en central aktion.

15. —	**Dc7**	**16. d4**	**Le4**
17. Dc3(?)			

Ett precisionsfel, som Capablanca inte utnyttjar. Det rätta var 17. Dc1.

17. — e×d4 18. e×d4 Sf6-d7

I sina förhandskalkyler har Capablanca antagligen underskattat vits 22:a drag. Genom 18. —, Se6 hade han kunnat försvara sig bättre, ty 19. d5 strandar på 19. —, S×d5 och vit hade därför måst nöja sig med en liten fördel genom 19. Dc1, Tac8. 20. Se3, Db7. 21. d5.

19. Dd2 c×d4

Capablanca fortsätter konsekvent på den inslagna vägen!

20. L×d4 D×c4 21. L×g7 K×g7
22. Db2†

Efter 22. D×d6? D×b5 hade svart behållit en merbonde, men nu blir svagheterna märkbara i den svarta ställningen.

22. —	**Kg8**	**23. T×d6**	**Dc5**
24. Tad1	**Ta7**		

På 24. —, Se5 avgör 25. S×e5, T×e5. 26. T×b6.

25. Sc3 Dh5

Svart måste förhindra Sg4. Vit kan nu vinna damen genom 26. Td1—d5, L×d5. 27. g4, men efter 27. —, L×f3. 28. g×h5, L×h5 har svart stora remimöjligheter.

Ställning efter 25. —, Dh5.

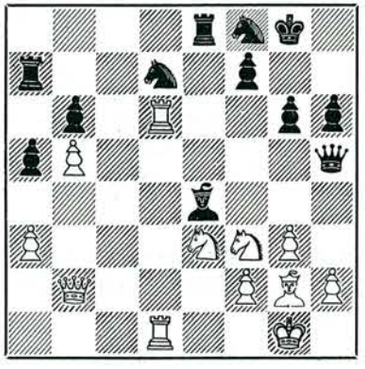

26. Sd4

Det finaste draget i partiet!

26. — L×g2 27. K×g2 De5

Efter 27. —, T×e3 28. f×e3, D×d1 vinner vit genom 29. Sf5. Det relativt bästa var 27. —, Se5, men efter 28. Db3, a4 29. Dd5, Sg4 30. S×g4, D×g4 31. f3 bör vit vinna.

28. Sc4 Dc5 29. Sc6 Tc7
30. Se3 Se5 31. Td1—d5

I denna ställning avbröts partiet, som sedan uppgavs av Capablanca. Efter 31. —, Sc4 32. T×c5, S×b2 33. Tc2, Sa4 34. Sd5 får vit avgörande materiell fördel.

Gideon Ståhlberg

Skönhetsfläck

Vid en turnering i Wien utfästes ett skönhetspris, men endast partier med 1. e4 skulle komma i fråga. Bogoljubow vann i glänsande stil ett franskt parti mot Spielmann. Men han fick inte priset. Partiet hade nämligen börjat med 1. d4 e6 2. e4 . . .

Sverige runt

SM för sjöfolk

Om någon till äventyrs tidigare tvivlat på SM-schackets existensberättigande på den svenska sjömansidrottens program, fick hon eller han sig en tankeställare 1957. Fjolårets sjöfolks-SM i schack blev nämligen en avgjord succé med halvtannat hundratal deltagare, som under fjolåret var invecklade i hårda partier, och med strider om tätplaceringarna i den individuella tävlingen och lagtävlingen som inte lämnade något övrigt att önska ifråga om ovisshet och spänning.

Svensk sjöfolksmästare i schack 1957 blev Olaf Mägi, som representerade MS Cooranga, och god tvåa blev Erik Vähi med MS Stratus som hemvist.

Både mästaren och hans närmaste konkurrent lyckades sorgfälligt kamouflera sin spelstyrka genom att inte protokollföra sina partier. Av den ackuratess med vilken de utmanövrerade sina motståndare kan man emellertid tryggt våga dra slutsatsen, att båda är ganska durkdrivna spelare, som nu nådde sina placeringar tack vare motståndets styrka, sådan denna tog sig uttryck i motståndarnas sammanlagda poäng.

Om platserna 3—5 blev det en ytterligt hård strid mellan Sigfrid Boustedt, MS Arabritt, Birger Andersson, SS Ara och Rolf Ä. Sethre, tre gamla bekanta från tidigare SM-tävlingar.

Boustedt hade spelat många verkligt trevliga och fyndiga partier, som gav honom ett klart försprång framför Birger Andersson och Rolf Ä. Sethre, av vilka den förre hade någorlunda jämbördigt motstånd endast i ett fåtal partier.

I lagtävlingen stod striden hård mellan MS Stratus och MS Cooranga, som båda hamnade på 26 poäng. Vad som kom vågskålen att väga över i Stratus-lagets favör var det faktum, att det vann sina poäng på 28 partier, under det att Coorangalaget behövde 30 partier för att uppnå sina.

Individuellt: 1. Olaf Mägi, MS Cooranga, 10 poäng, 2. Erik Vähi, MS Stratus, 10, 3. Sigfrid Boustedt, MS Arabritt, 10, 4. Birger Andersson, SS Ara, 10, 5. Rolf Ä. Sethre, MS Laidaure, 10, 6. Folke Andersson, MS Stratus, 8½, 7. Christian Christensen, MS Cooranga, 8½, 8. Konstantin Romanovs, MS Suecia, 8, 9. Erik Nygren, MS Stratus, 7½, 10. Ture Christer Norling, MS Cooranga, 7½.

Lagtävlingen: 1. MS Stratus (Erik Vähi, Folke Andersson och Erik Nygren) 26 poäng, 2. MS Cooranga (Olaf Mägi, Christian Christensen och Ture Norling) 26, 3. MS Suecia (Konstantin Romanovs, Nils Ä. L. Eriksson och Måns H. Eriksson).

En intressant variant i spanskt Teoretisk sammanställning

Av E. Mossborn

Det finns en hel del varianter i en mängd spelöppningar, som nyligen spelats ganska flitigt, där spelarna (inte minst stormästarna) använt sig av drag och varianter, som saknas i läroböckerna eller där ansetts som mindre bra, tvivelaktiga eller dåliga. Detta med utvidgning av varianter gäller kanske främst i sicilianskt, kungsindiskt och diverse indiska system, som länge dominerat i mästartävlingarna. En spelöppning, som trots denna dominans håller sin position, är spanskt parti. Här har många nya idéer prövats i en mängd varianter. Den variant, som jag här valt att sammanställa med praktiska exempel, har inte det bästa anseende i "teorien". Den börjar så här:

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 f5.

Collijns lärobok förser draget 3. — f5 med ett frågetecken, Pachman anser det inkorrekt och Keres inte fullvärdigt. Trots detta har flera mästare och stormästare på sistone använt det mot fullgott motstånd med ganska bra resultat. De har därvid ofta frångått de i läroböckerna utstakade linjerna och således sökt blåsa nytt liv i varianten. Det är i huvudsak dessa nya försök, som upptages här. Endast exempel från praktiken, vilka saknas i böckerna, förtecknas. Mycket skulle kunna kommenteras till exemplen, men analyser tillåter nog inte utrymmet, utan sådana jämte omdömen om varianternas värde överlåtes åt den intresserade läsaren. För spelare med fantasi och mod kan här bjudas ett givande verksamhetsområde.

Dragen **4. d3, 4. d4** och **4. e:f5** förbigås, och det som bäst ansedda **4. Sc3** återstår. Nu anges vanligen **4. — f:e4** som huvudfortsättning. I denna sammanfattning upptages **A) 4. — Sf6** (mest för jämförelsens skull) och **B) 4. — Sd4,** enl. uppgift ett förslag av Aljechin, som saknas i böckerna och som innebär ett eller två bondeoffer och oftast leder till livligt spel.

A) 4. — Sf6

5. e:f5 (5. L:c6 b:c6 6. De2 d5 7. e:f5 Ld6 8. S:e5 0—0 9. S:c6 Dd7 10. De6† Kh8; Ljublinskij—Stein, Sovjet 1955; 5. De2 Sd4 6. S:d4 e:d4 7. e:f5† (eller 7. e5 Sg4 8. h3 Sh6 9. Sd1; Spasskij—Bisguier, Göteborg 1955) Le7 8. Se4 0—0 9. S:f6† (9. 0—0? S:e4 10. D:e4 d5; Blau—Alexander, Hilversum 1947) L:f6 10. 0—0 d5; Capablanca—Marshall, 2:a matchpartiet 1909!) **5. — Lc5!** (5. — e4 se läroböckerna; 5. — Sd4 se anm. under B:a) **6. 0—0** (6. S:e5 Sd4 7. 0—0 0—0 = text; 6. De2 De7 7. L:c6 d:c6 8. D:e5 D:e5; Bertok—Fuderer, Ljubljana 51; möjligt är 8. — L:f2†) **6. — 0—0 7. S:e5** (7. Te1 d6 8. Sa4 e4 9. S:c5 d:c5 10. L:c6 b:c6 11. Sh4; Matanovic—Janosevic, Zagreb 1955) **7. — Sd4** (7. — S:e5 8. d4 L:d4 9. D:d4 d6 10. f4 (10. Lg5 se Pachman!) Sf7; Bogdanovic—Durgo, Zagreb 1955) **8. Sf3** (Här har vi likheten med B; efter 8. La4 uppstår en ställning ur B:c) **8. — c6** (8. — S:b5 9. S:b5 d5 10. Sbd4 Sg4 11. h3 Se5; Smailbegovic—Maric, Sombor 1957) **9. S:d4 L:d4 10. Ld3 d5** (10. — Lb6 11. b3 d5 12. La3 Tf7; Milic—Maric, Skopje 1956) **11.**

Se2 Le5 12. Sg3 Se4 13. L:e4 d:e4 14. d3; Thal—Spasskij, 24:e sovjetmästerskapet 1957.

B) 4. — Sd4

a) 5. e:f5 Sf6 6. 0—0 (6. S:e5 Lc5 7. 0—0 0—0 och nu är 8. Sf3 = A och 8. La4 = c nedan; eller 6. S:d4 e:d4 7. Se2 c6 8. Ld3 Lc5; Weise—Schuster, Neustadt 1957) **6. — c6 7. Le2 d6 8. Te1 S:f5 9. d4 e4;** Matanovic—Tolush, Leningrad 1957.

b) 5. Lc4 d6 6. d3 c6 (eller 6. — Sf6 7. 0—0 (7. Sg5 verkar intressant!) S:f3† 8. D:f3 f4 9. d4 c6 10. Dd3 g5; Keres—Nezhmetdinov, 24:e sovjetmästerskapet 1957) **7. L:g8** (7. Le3? S:f3† 8. D:f3 Sf6 9. Lg5 h6 10. L:f6 D:f6; Kotkov—Nezhmetdinov, Sovjet 1956, eller 7. 0—0 f:e4 8. S:d4 e:d4 9. S:e4! d5 10. Dh5† Kd7; Scheipel—Schuster, Neuenahr 1957) **7. — T:g8 8. S:d4 e:d4 9. Se2 Df6 10. Sg3 g6;** Fischer—Dückstein, Wien 1954.

c) 5. La4

I: 5. — c6 6. e:f5 (6. 0—0 d6 7. e:f5 L:f5 8. S:d4 e:d4 9. Te1† Kd7!; Szabo—Minev, Amsterdam 1954; Euwe föreslår 9. Df3; eller 6. — Da5 7. a3 d6 8. b4 Da6 9. Te1 Le7 10. b5 S:b5 11. L:b5; Rosenstein—Ferschter, Leningrad 1957) **6. — S:f3†** (6. — Da5 7. 0—0 d6 8. b4 D:b4 9. Tb1 Da5 10. La3 Sf6; Milic—Minev, Zagreb 1955) **7. D:f3 Sf6 8. d3 Lb4 9. Ld2 d5 10. g4 0—0 11. 0—0—0!** Goldenov—Branitzski, Sovjet—Polen 1955.

II: 5. — Sf6 6. e:f5 (6. 0—0 Lc5 7. S:e5 b5 8. S:b5 f:e4 9. c3 S:b5 10. L:b5 0—0; Balanel—Krogius, Ploesti 1957, eller 7. — 0—0 8. Sd3 f:e4 9. S:c5 d5 10. Lb3! Kh8 11. L:d5!; Lehmann—Spasskij, Wien 1957) **6. — Lc5 7. d3** (Försiktigt! 7. S:e5 0—0 8. 0—0 d5 9. Se2 De7 10. S:d4 D:e5 11. Se2? (bättre 11. Sf3) Sg4; Artsukevitj—Rovner, Leningrad 1957) **7. — 0—0 8. 0—0 d5 9. S:e5 L:f5 10. Lg5 Dd6 11. Te1 c6;** Boleslavskij—Tolush, 24:e sovjetmästerskapet 1957.

Boknytt

Dr.-Dyckhoff-Fernschach-Gedenkturnier 1954/56. Utgiven av H.-W. von Massow och E. Wilhelm. Förlag Walter de Gruyter & Co., Berlin, 1958. 246 sid. Pris häft. kr. 17.90.

Dr Eduard Dyckhoff var före andra världskriget Tysklands och en av världens främste mästare på korr-schackspelets område. Tre år i följd, 1929—1931, segrade han i IFSB:s tävlingar, vilket kan anses liktydigt med tre inofficiella europamästerskap. Dr Dyckhoff arbetade också oförtrutet på att få korr-spelet på lika fot med schack vid brädet, ett förhållande som väl nu kan anses vara uppnått. Dr Dyckhoff dog den 2 mars 1949 i en ålder av 69 år.

Turneringen till Dr Dyckhoffs minne samlade inte mindre än 1.860 deltagare från så gott som hela världen. I allt spelades det över 8.500 partier. Av dessa har 137 samlats i bokens partiavdelning, där de bearbetats av C. Ahues, L. Rellstab, L. Schmid och deras medarbetare. Ytterligare ett stort antal har fått lämna stoff åt den mera underhållande avdelningen, som i diagram visar ställningar av alla de slag. Samlingen av de intressantaste och vackraste partierna har försetts med utmärkta och ingående kommentarer och är en mycket god källa för studier. Att partierna samlats spelöppningsvis är en värdefull detalj. Svenska deltagare har fått bidraga med flera partier.

Partierna ger naturligtvis en hel del ur spelöppningsteoretisk synpunkt, och detta har behandlats av E. Grünfeld i en särskild avdelning. Spelöppnings- och partiregister gör boken väl lämpad som uppslagsbok. Bra papper och vackert tryck samt 59 foton förhöjer det goda intrycket av verket.

Detta är en bok skriven om korr-schackspelare, men långt ifrån en bok för dem ensamma. Även alla övriga schackspelare har mycket att hämta ur den. Den utgör en schacklektyr av högsta klass, som kan rekommenderas utan inskränkning.

★

Dr M. Euwe: Das Endspiel. Band 5 och 6. Förlag Das Schach-Archiv, Hamburg, 1958. 60 resp. 68 sid. Pris pr häfte kr. 3.90.

Fortsättning på den tyska upplagan av "Het Eindspel". Häfte 5 behandlar slutspel med pjäser mot varandra och häfte 6 pjäser och bönder mot pjäser eller bönder. Innehåller många lärorika exempel inom dessa viktiga slutspelsområden.

A. Rosqvist

Bobby Fischer — nytt sjärnskott

Den 5 augusti börjar interzonala turneringen. Tyvärr spelas den inte denna gång i Sverige utan i Portoroz i Jugoslavien och därmed går vi miste om att på nära håll få se de senaste årens största sensation på schackfirnamentet. Jag tänker givetvis på Robert James eller Bobby, som han vanligen kallas, Fischer. Denne femtonårige amerikanske skolpojke har ju i en del notiser omtalats då och då, men när han lyckades vinna den amerikanska zonturneringen före en rad kända mästare med stormästaren Sammy Reshevsky i spetsen, blev han med ens världsberömd. Varje tidning med självaktning har haft artiklar om honom och bildbyråerna har haft massor av beställningar på foto av "den nye Morphy".

Underbarn har ju då och då dykt upp i schacksammanhang. Redan på adertonhundratalet slog Morphy en hel värld med häpnad, när han i tonåren med blixtrande kombinationer slog erfarna schackbjässar sönder och samman och legendariske Capablanca var en mycket stark spelare i 10-årsåldern. Reshevsky var också ett schackunderbarn, som i kortbyxåldern reste land och rike runt och spelade simultanmatcher.

■ För att återgå till Bobby Fischer, så lärde han spela schack i 7-årsåldern och blev snart en stark spelare. Två gånger hemförde han amerikanska juniormästerskapet. 1956 ställde han upp i öppna mästerskapet. Han vann visserligen inte tävlingen, men hans spel gjorde ett starkt intryck på den församlade expertisen. I ett parti mot den garvade landslagsmannen Donald Byrne lyckades han med så geniala kombinationer, att sansade bedömare i Chess Review betecknade det som århundradets parti. Efter att ha spelat igenom detta mästerverk, är man villig att stryka under detta påstående.

Nittonhundrafemtiosju blev ett mycket framgångsrikt år för Bobby. Han hade då uppnått den respektabla åldern av 14 år. Först vann han öppna mästerskapet och sedan vann han som sagt zonturneringen och därmed amerikanska mästerskapet.

Trots sin ungdom spelar Bobby med stor säkerhet. De två senaste åren har han inte förlorat ett enda parti. I kritiska lägen spelar han med stor uppfinningsrikedom och får han tillfälle till kombinationer, då är han fruktansvärd. Bobbys enda intresse är schack. I en artikel i San Francisco Chronicle kallas han av Koltanowski för "Pojken som äter och sover schack". Bobby tillbringar också sin mesta fritid på Manhattan Chess Club, där han omväxlande spelar matchpartier eller "blixt". Trots sina stora framgångar har han inte hemfallit åt divafasoner, utan spelar med vem som helst och alltid med samma nöje.

Nordiskt nytt

Ernst Rojahn blev norgemästare
Av Olaf Barda

Bland stora och små schackbegivenheter efter den förra spalten i mars skall vi ge en återblick på vad som under den tiden hänt här i Norge. Redan 2—7 april spelades en uttagningsturnering till schackolympiaden i München. 18 deltagare startade och de tre första platserna, vilka gav "fribiljetter" till schackolympiaden, belades av: 1. Per Ofstad 2. K. Böckman och Per Lindblom. Gamla kända travare som Åge Vestöl och Ernst Rojahn slutade oplacerade. Enligt senare beslut, grundat på både färska och gamla meriter, kommer dock även dessa båda med i landslaget, liksom också Sverre Halvorsen. Inbördes ordning mellan de uttagna bestämmes senare.

Norgemästerskapet för lag avslutades med final i Oslo och det blev seger för Oslo Schakselskap. Bergens Schakklub, Tönsberg Schakklub och Jarl, Trondheim, belade platserna närmast. De två kända osloklubbarna Odin och "1911" avslutade en lång och jämn serie pokalmatcher med seger för Odin. Matcherna har pågått sedan 1919 och en mängd av huvudstadens starkaste schacknamn har passerat revy i laguppställningarna.

Från problemfronten fick vi genom FIDE det glädjande meddelandet, att bland 38 komponister i en rad länder hade den norska 2-dragsspecialisten, David Hjelle, Volda, blivit erkänd såsom internationell domare.

Korporationsschacket har fått stor utbredning i norskt schackliv och under pingsten hade Norges största tobaksfabriks schackklubb, Tiedemann, besök av schackkolleger från Danmarks största fartygsvarv, Burmeister & Wain. Det blev norsk seger med 7—3.

■ En sådan brådmogen yngling borde vara ett riktigt skolljus tycker man, men i skolan är han en helt vanlig skolgrabb, varken bättre eller sämre än sina kamrater. Han är rastlös och otålig under lektionerna och hans lärare är förvånade över hans fina resultat i schack, då de knappast tilltror honom en sådan koncentrationsförmåga, som ett hårt schackparti på fem timmar fordrar.

Givetvis har han haft massor av anbud att framträda i television och radio. Hittills har han och hans rådgivare tackat nej och för Bobby är det nöje nog att få spela. På sista tiden har det varit tyst om Bobby, men att han ligger i hård träning till den stundande turneringen, kan man vara säker på. Här får han sitt verkliga elddop i kamp med världens yppersta elit. Hur det kommer att gå för Bobby är inte lätt att säga, men att hans framfart kommer att följas av all världens schackentusiaster, det kan man vara förvissad om.

B. H.

Nordnorska mästerskapet vann narviksspelaren Eskild Kristensen. Mästerskapen var förlagda till Mo i Rana och 36 spelare deltog. Det var Kristensens 5:e seger. Lagpriset gick till arrangörsklubben. Så far vi över till Buskerud, där Buskeruds Sjakkrets mötte det yngsta distriktsförbundet, Hönefoss og Omegns Sjakkrets, i en vänskapsmatch vid 25 bord. De förstnämnda vann klart med 16½—8½ men nykomlingarna var inte sämre än att de vid de elva främsta borden höll ställningarna lika.

I norgemästerskapet, som spelades i Ålesund 28 juni—6 juli, visade Ernst Rojahn, Tönsberg, utmärkt form tävlingen igenom och han vann välförtjänt. Resultat för de främsta: 1. E. Rojahn, 2—3. S. Halvorsen, Stavanger och O. Barda, Oslo (den förre kom genom särskiljningsbestämmelser först), 4. G. Christiansen, Oslo, 5—8. T. Gravseth, Oslo, E. Haave, Stavanger, O. B. Morcken, Oslo och S. Sterud, Hamar. I mästarklassen vann T. Guttormsen, Trondheim och juniormästerskapet såg Per Stavnum, Sarpsborg, och Dag Belsnes, Oslo, som främsta namn. En särspelsmatch skall senare spelas. I klass 1 vann Per Mölmann, Trondheim och i de båda andraklassgrupperna hemfördes segrarna av K. Lowzow, Oslo, resp. O. Lande, Sarpsborg.

Vid förbundets kongress valdes Arnold Eikrem till president, K. Böckman, Oslo, till vice president, I. Woxholt, Trondheim, till sekreterare och E. Vold, Trondheim, till skattmästare.

En schackspelarhustrus söndag

Kåseri av BUBS

Oh, vad det är härligt med söndagar! Det är så lugnt och gemytligt och hemtrevligt och man kan se fram emot en hel dags ombonat familjeliv!

Denna söndag skulle vi dessutom få en gäst, vilket ju gör det extra roligt. Klockan 11 kom Lennart.

— Hej! sa jag. Välkommen. Hur står det...

— Hör du, du hade otur i GM, avbröt mig Karl Johan. Det är min man.

— Ja, jag kände mig inte riktigt i form, svarade Lennart, varpå sällskapet förflyttade sig in i vardagsrummet. Allt under det att GM diskuterades plockades schackspelet fram och jag fann för gott att hålla mig tyst. Snart tystnade även Lennart och Karl Johan, och man hörde endast ett stillsamt dunk... tystnad... dunk... dunk, allteftersom pjäserna flyttades på brädet. Det var rent otroligt tyst. Jag iakttog spelet lite förstrött och tänkte, att snart säger väl någon något, för själv vågade jag ju inte störa. Man kanske skulle råka rubba tankebanorna och bli skuld till att den ene eller andre förlorar. Och mycket riktigt, det dröjde inte länge förrän Karl Johan tog till orda:

— Jaså du, du spelar sicilianskt.

Detta kunde jag ju inte kommentera så jag väntade i stället med spänning på vad Lennart skulle svara.

Intet svar. Bara... dunk.

Så småningom kom det.

— Mmjaa.

Efter denna konversation började jag bli en smula fundersam, men tänkte, att det väl är lite trögt att komma igång så där i början. Kanske längre fram i spelet att de blir mer talföra. Så jag korsade benen åt andra hållet och ansträngde mig ytterligare en smula att vara intresserad. Men det gick fem, tio minuter och ändå mera och till slut försökte jag med en försiktig fråga.

— Är ni kanske kaffesugna?

Intet svar. Jag väntade en stund.

— Sa du något? sa Karl Johan frånvarande.

— Ja, jag undrade om det skulle smaka med en kopp kaffe?

Inget svar. Några minuter förflöt.

— Vad var det du sa?

Resignerat tog jag en tidning och ägnade mig åt korsordslösning i stället. Det gick en timma. Jag löste korsord. Det gick ytterligare en halvtimma. Jag löste fortfarande korsord.

— Nej, hur skulle det vara om vi fick en kopp kaffe?

Det var Karl Johan som bröt tystnaden.

— Visst, svarade jag glatt och tänkte att under kaffedrickningen blir det väl i alla fall lite sällskapsliv. Lite ombonat familjeliv?

Men det blev det inte. Jag vet inte hur koppen hittade vägen till munnen för de stirrade hela tiden envist på brädet.

Det gick en timma. Jag löste korsord. Det gick ytterligare en timma och jag löste fortfarande korsord. Vid det här laget var flätan löst så när som på ett ställe, där det kunde bli både mås och gås. Detta irriterade mig, så jag slängde tidningen och gick ut i köket för att laga middag.

När maten var klar ropade jag in i vardagsrummet, att nu var det serverat.

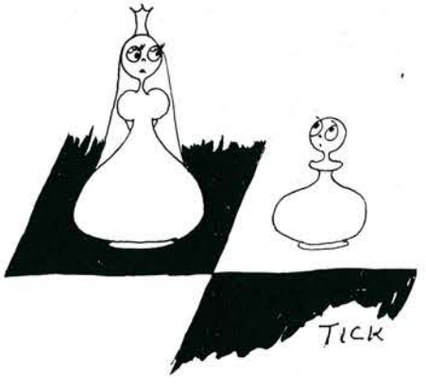

Jag blir rasande bara han tar i mig! Han som tillhör republikanska klubben och allting!

Efter en lång stund:

— Jaha.

Tiden gick och potatisen kallnade. Jag ropade igen.

— Tack.

Ingen kom. Då satte jag mig vid bordet och började äta.

— Vad gör du? ropade Karl Johan.

— Äter, svarade jag.

— Jaså, är maten färdig. Fint, då kommer vi.

Och det gjorde de faktiskt.

Mellan tuggorna diskuterades kommande schackevenemang och dylikt.

— Skill kille den där Sten Svensson. Arbetar inte, spelar bara schack!

Här tittade Karl Johan anklagande på mig.

Som god förstående hustru skulle jag naturligtvis ha svarat att lilla älskling, det tycker jag du också skall göra. För man skall ju sporra sin man i hans hobby har jag hört sägas någonstans. Men vi kvinnor är ju nu en gång krasst praktiska, så jag sa i stället:

— Men vad lever han på då?

Lennart och Karl Johan betraktade mig häpet. Den sidan av saken var väl onödig att diskutera.

— Han har pengar, svarade de bara konstaterande och övergick till att analysera ställningen som uppkom mellan Aljechin och Colle någon gång i tidernas begynnelse.

De fortsatte sedan sitt avbrutna parti och frampå småtimmarna fann de för gott att bryta upp. Långt ut i farstun hörde jag dem resonera.

— Ja, men hade inte du schackat med damen på a5 och fått bondevinst så hade ...

— Möjligt, men enligt Dake—Szabo i Warszawa 1935 så har vit verklig kompensation för den offrade pjäsen på d6 ...

Innan hissen gick ner ropade Lennart till mig:

— Tack skall du ha för köttbullarna! Hej!

Det var kåldolmar.

P.S. Kära Karin Juel, är jag en försummad hustru?

TfS för 50 år sedan

Uppgiften tillåter tyvärr ej mindre än 55 andra lösningar, de kortaste i 12 drag. Också ett rekord.

(Maj 1908, kommentar till lösningen av ett 15-dragsproblem i marshäftet.)

Antalet bilösningar till uppgift nr 3269 uppgafs i föregående häfte felaktigt. Det rätta antalet är 30.

(Juni 1908, ny uppgift om samma uppgift.)

Partier

Från SM i Växjö

Nr 72. BENONI

I. Johansson — B. Hörberg

1. d4 Sf6 2. c4 c5
3. d5 e6 4. Sc3 e×d5
5. S×d5

Vanligen sker här c×d5, men Inge går gärna egna vägar i spelöppningen.

5. — S×d5 6. c×d5 d6
7. e3 (!)

Återigen ett typiskt Inge Johanssondrag. Draget förbereder en lugn uppbyggnad och garderar fältet d4. Svart borde nog svarat med g6 för att fianchettera sin svarta löpare.

7. — Le7 8. Se2 0—0
9. Ld2 b5 10. Sg3 Ld7

Här var nog Db6 att föredra.

11. Ld3 Sa6 12. a4 Sc7
13. a×b5 L×b5 14. L×b5 S×b5
15. 0—0

Spelöppningen är avslutad. Vid en ytlig titt på ställningen kan det synas som svart lyckats bra, men på längre sikt är vits ställning att föredra. Han har den bättre bondeställningen och angreppschanser på kungsflygeln.

15. — Dd7 16. Da4 Db7
17. Tfd1 Tfc8 18. Dc4 Tab8
19. Se4 Lf8 20. h4 h6
21. g3 Sc7 22. Lc3 f5?

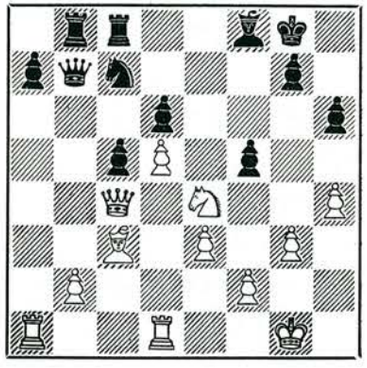

Svart överskattar sina chanser och förbiser den följande kombinationen. Han borde dragit tillbaka sin springare till b5.

23. S×c5! d×c5?

Förlorar genast! Att försöka var 23. — Sb5. Det kunde följt: 24. S×b7 T×c4 25. Sa5 S×c3 26. S×c4 S×d1 27. T×d1 Tb4 med vissa remichanser.

24. d6† Kh7 25. d×c7 D×c7
26. De6!

Avgörande! Det hotar både Td7 och D×f5†. Det följde

26. — Tb7 27. D×f5† Kg8
28. Ta6 Te8 29. T×h6!

Uppgivet.

Nr 73. FRANSKT

B. Ekenberg — Å. Stenborg

1. d4 e6 2. e4 d5 3. e5 c5 4. c3 Sc6 5. Sf3 Ld7 6. a3 Sge7 7. Ld3 c×d4 8. c×d4 Db6

Vits utvecklingssystem har analyserats och använts av de tyska mästarna, med Unzicker i spetsen. Han överraskade Gligoric med varianten i Saltsjöbaden 1952 och fick avgörande fördel. För svart rekommenderades senare framstöten c5—c4, som prövades av O'Kelly i ett parti mot Alexander, med remislut.

Stenborgs behandlingssätt torde ge vit det bättre spelet, med latenta angreppsmöjligheter på kungsflygeln. Som fortsättningen visar, står inte damen bra på b6.

9. Lc2 g6 10. Sc3 Lg7
11. b4 Tc8 12. Sa4 Dc7
13. Sc5

Därmed är svarts spelöppningsbehandling vederlagd, och vit har fått en positionell fördel, men är den avgörande?

13. — 0—0 14. 0—0 b6
15. S×d7 D×d7 16. Lg5 Sf5
17. La4 h6

En försvagning av kungsflygeln, men något måste göras!

18. Lf4 De7 19. Tc1 Db7
20. g4 Sfe7 21. Dd2 Kh7
22. Kg2 Sg8

Vit förbereder ett kungsangrepp, och svart organiserar sitt försvar!

23. h4 f6 24. h5 Sce7
25. Lc2 f5 26. Th1 f×g4

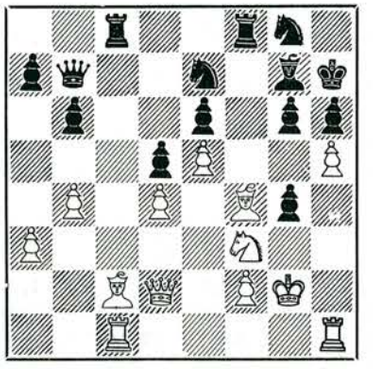

27. Sg5†! Kh8 28. h×g6

Ekenberg försmår det prosaiska 28. S×e6 och förbereder en elegant kombination.

28. — T×c2!

Ett intressant räddningsförsök. På 29. T×c2 kan följa 29. — S×g6 30. S×e6 Df7! 31. S×f8 S×f4† 32. Kg3 Sh5† etc.

29. D×c2! T×f4 30. Sf7†

Vit återfår nu med ränta det satsade kapitalet.

30. — T×f7 31. g×f7 Sf5
32. f×g8† K×g8 33. Dc8† D×c8
34. T×c8†

Därmed är kampen avgjord.

34. — Kh7 35. Td1 Kg6 36. Te8 Kf7 37. Ta8 h5 38. T×a7† Kg6 39. a4 Lh6 40. a5 b×a5 41. b5 h4 42. b6 h3† 43. Kh1, uppgivet.

Partiet belönades med första skönhetspriset.

Anm. av G. Ståhlberg

Nr 74. HOLLÄNDSKT

A. Fridh — **K. Sköld**

1. d4 f5 2. c4 Sf6 3. Sc3 e6 4. Sf3 Lb4 5. g3

I denna och liknande ställningar fortsätter man vanligen med Dc2 eller Ld2 för att förhindra, att den vita bondeställningen försämras.

5. — b6

Pachman rekommenderar 5. —, L×c3†.

6. Lg2 Lb7 7. 0—0 0—0
8. d5?

En omotiverad framstöt, som kraftigt vederlägges.

8. — L×c3 9. b×c3 Sa6
10. Sd4 Sc5 11. La3 De7!
12. Dc2

På 12. d×e6 anger Sköld 12. — L×g2 13. K×g2 d×e6 14. L×c5 D×c5!

12. — g6 13. d×e6 L×g2
14. K×g2 d×e6 15. Sb3 Sfd7
16. Tfd1 Se5! 17. S×c5 b×c5
18. Da4 f4!

Inledningen till ett våldsamt kungsangrepp.

19. Db5 Df6 20. D×c5 f3†
21. e×f3 D×f3† 22. Kg1 De4
23. De3 Sf3†

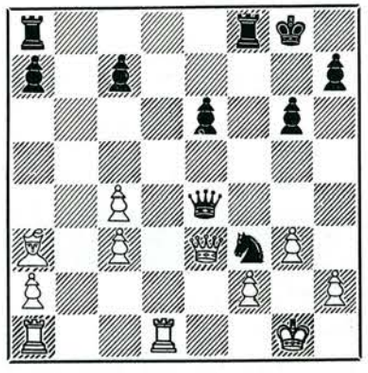

24. Kg2

Eller 24. Kh1 Dc6! med avgörande hot.

24. — Sh4†! 25. Kh3 Dg2†
26. Kg4 Tf5! 27. Th1 Sf3

Vit gav upp.

Ett av Sköld starkt anlagt och elegant genomfört parti!

Anm. av G. Ståhlberg

Nr 75. SICILIANSKT

K. Sköld — **E. Åhman**

1. e4 c5 2. Sf3 d6
3. c3

Tidigare en av Stoltz' specialvarianter!

3. — Sf6 4. Ld3 Sc6
5. Lc2 Lg4 6. h3 Lh5
7. g4!?

Aggressivt och tveeggat! Man anar redan nu, att partiet kommer att avgöras genom ett kungsangrepp, men vems?

7. — Lg6 8. De2 e6
9. d3 Le7 10. h4?

En på grund av svarts fasta ställning positionellt oberättigad framstöt, som vederlägges av Åhman genom exakt positions- och briljant kombinationsspel.

10. — h5 11. g5 Sg4!

Den första kontrastöten! Skenbart kan vit genom att avskära springarens reträtt få möjligheter att senare erövra den genom f3 — i verkligheten är den en fruktansvärd angreppspjäs och spelar i fortsättningen en stor för att inte säga avgörande roll.

12. d4 d5 13. e5

Efter 13. e×d5 D×d5 14. L×g6 f×g6 har vit visserligen lyckats försvaga den svarta bondeställningen men också öppnat f-linjen och därigenom givit svart möjligheter till starkt angrepp.

13. — 0—0 14. 0—0 Db6
15. Td1 Tac8

Förberedelsen till en avgörande kombination!

16. La4 c×d4 17. c×d4 S×d4!

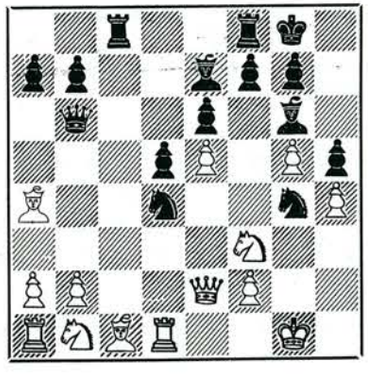

Ett välberäknat kvalitetsoffer, som snabbt förvandlar den vita ställningen till en grushög.

18. S×d4 T×c1 19. T×c1 D×d4
20. Sc3 Df4 21. Kg2 Ld3!

Elegant och avgörande!

22. De1 Dh2† 23. Kf3 S×e5†
24. Ke3 Lc5† 25. Kd2 L×f2
26. Dh1 Le1†!

En värdig avslutning på ett vackert parti. Vit kapitulerade.

Anm. av G. Ståhlberg.

Unga segrare i mästarklassen

Nr 76. RÉTIS SPELÖPPNING

B. Lundgren — Göteborg

Folke Åström — Luleå

1. Sf3 d5 2. c4 d4

Den uppställning svart här väljer kunde ha sitt värde om bara inte försvagningen 5. — f7-f5 kom med i sammanhanget. Men det gör den tyvärr.

3. g3(!)

En beaktansvärd nyhet enligt senaste upplagan av dr Euwes Flankspel.

3. — Sc6

Svart vill fortsätta utan det närliggande c7-c5.

4. d3 e5 5. Lg2 f5(?)

Måste nog bedömas som ett ganska svårt positionsfel. Bland andra tillfredsställande drag fanns det "stillsamma" f7-f6.

6. 0—0 Sf6 7. b4!

Den projektilen har träffverkan, och svart får kämpa väldigt för att hålla sig flytande.

7. — L×b4 8. Da4 Sd7
9. Sg5 De7 10. L×c6 b×c6
11. D×c6 Tb8 12. Se6 Lb7

Trots allt förmår svart prestera ett överraskande segt försvar.

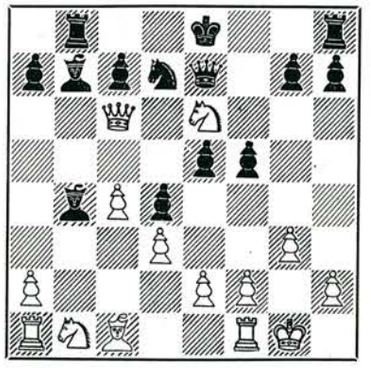

13. S×c7† Kf7 14. Da4 Sc5(!)
15. D×b4 D×c7 16. La3 Se6
17. Dd6

Vit får nöja sig med den utdelning som har varit — tills vidare.

17. — Thd8 18. D×c7 S×c7
19. f3 h5 20. Sd2 Lc6
21. Tab1 Ta8

För att undgå det indirekta hotet Ld6. Vit förstorar nu sin fördel.

22. Sb3 Ke6

Annars kan följa Sa5, vilket är farligare än Sc5.

23. Sc5† Kf6 24. h4 Se6
25. Sb7 Te8 26. Sa5

Springaren kom ändå till a5 och byter nu bort svarts "remilöpare".

26. — Tac8 27. S×c6 T×c6
28. Lc1 f4

Svart ämnar inte hålla sig passiv, hur det än kan gå.

29. g4 h×g4 30. f×g4 Th8
31. h5 Kg5

Ett lovande motspel — var kom det ifrån!

32. Tb5 Tc5 33. T×c5 S×c5
34. La3 Se6 35. Ld6 K×g4
36. L×e5 T×h5 37. Ld6!

Den magiska punkten. Svart kan naturligtvis inte ett ögonblick lämna fribonden ur sikte, men kan heller inte göra mycket åt vits förberedelser att sätta den i rörelse.

37. — Kg3

Sett mot den bakgrunden får det följande tydas som ett mera desperat försök.

38. Tf3† Kg4 **39. Kg2** g5
40. Tf1 Sg7 **41. Th1** T×h1
42. K×h1 Sf5 **43. c5** Sg3†
44. Kg2 S×e2 **45. c6** f3†
46. Kf2 Sc3 **47. c7** Sd1†
48. Ke1 f2† **49. Ke2** Uppg.

Anm. av E. Lundin.

Gruppsegraren Hans Ek övertygade i flertalet partier. Om han själv tycker det i efterföljande parti vet vi inte, det är publikens "berättigade" krav på god underhållning som vi har fallit för.

Nr 77. KUNGSINDISKT

Åke Boman		**Hans Ek**	
Trollhättan		Jönköping	
1. e4	**d6**	**2. Sf3**	**Sf6**
3. Sc3	**g6**	**4. d4**	**Lg7**
5. Le2	**0—0**	**6. 0—0**	**Sbd7**
7. h3	**e5**	**8. d5**	**Sc5**
9. Sd2	**Se8**	**10. b4**	**Sd7**
11. Lb2	**f5**	**12. Ld3**	**f4**
13. Se2	**Sdf6**	**14. c4**	**g5**
15. f3			

På omvägar har nu en i kungsindiskt mycket känd slagordning uppkommit. Ingenting fattas, parterna trummar på varandra över respektive flyglar efter berömt schema. Partier med denna karaktär är som regel mycket underhållande, det kan hända vad som helst — och gör det också i detta fall!

15. — **h5** **16. Kf2**

Det skulle kanske bli för varmt för kungen på g1.

16. — **Sh7** **17. Th1** **g4**
18. h×g4 **h×g4** **19. c5** **Sg5**
20. Sg1

Efter detta stilla garderingsdrag är vit beredd att fortsätta sin aktion på damflygeln.

20. — **Sf6** **21. Tc1** **Ld7**
22. a4 **Kf7** **23. Sc4** **De7**
24. b5 **Th8** **25. T×h8** **T×h8**
26. c×d6 **c×d6** **27. La3** **g3†**

Ett drag på gott och ont. Vill det sig illa bryter vit igenom på damflygeln utan att svart kunnat förstärka sitt kungsangrepp. Men på genast 27. — Se8 måste svart även räkna med ett eventuellt 28. f×g4.

28. Kf1 **Se8** **29. Sa5** **Dd8!**
30. Dd2 **Th1** **31. Sc4** **Lf8**
32. Da5

Vit ger sig inte en tum, han kombinerar till sig en bonde.

32. — **Db8** **33. Db4** **Dd8**
34. S×e5†! **Kg8** **35. S×d7** **D×d7**
36. e5

Att det i stället för detta synbarligen mycket starka drag hade varit bättre att spela 36. Ke2, det var inte lätt att se i stridsivern.

36. — **S×f3!**

En skicklig kontrastöt! T. ex. 37. g×f3 Dh3† 38. Ke1 Dg2!

37. D×f4

Intensiteten i striden lämnar knappast något övrigt att önska.

37. — **T×g1†** **38. Ke2** **T×g2†**
39. Ke3 **S×e5**

Hotar bl. a. Lh6!

40. Lf5 **Dd8** **41. Le6†** **Kg7**
42. Tc8 **Df6** **43. Lf5** **Kf7**

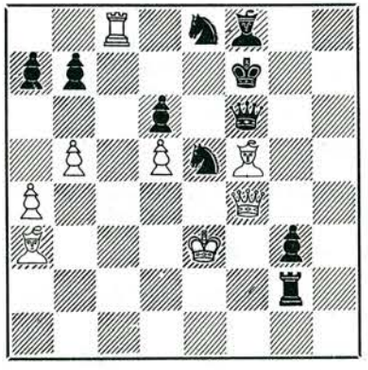

Och slutet på dramat blev — remi genom dragupprepning! 44. Le6† Kg7 45. Lf5 Kf7 etc. Svart kunde kanske göra ett vinstförsök genom Dh6 i st. f. Kf7, ett rikt fält för analyser. *Anm. av E. Lundin.*

Nr 78.

SKOTSKT FYRSPRINGARSPEL

Arvid Nilsson		**Åke Olsson**	
Karlstad		Stockholm	
1. e4	**e5**	**2. Sf3**	**Sc6**
3. Sc3	**Sf6**	**4. d4**	**Lb4**

En fint av gammalt märke och sämre än det vanliga 4. — e×d4. Men då slutsegern i gruppen redan är säkrad vill väl svart kosta på sig en extravagans.

5. d×e5?

Det rätta är 5. S×e5! S×e4 6. Dg4! S×c3 7. D×g7 Tf8 8. a3, La5 9. S×c6 d×c6 10. De5† De7 11. D×e7† K×e7 12. Ld2 Lf5 13. L×c3 L×c3† 14. b×c3 L×c2 15. Kd2 med bättre slutspel för vit enligt analys av dr Krause.

5. — **S×e4** **6. Dd3** **d5**
7. e×d6

Sedan vit en gång slagit in på fel väg har han föga utsikter att kunna uppnå lika spel. Det valda draget ger upphov till en rad förödande explosioner.

7. — **0—0!** **8. Le3** **Lf5**
9. Dc4

Det är tydligt nog att endast tvångsdrag återstår för vit.

9. — **Df6** **10. Ld4** **S×d4**
11. D×d4

På 11. S×d4 avgör 11. — Le6.

11. — **S×c3** **12. D×b4** **Tfe8†**
13. Kd2 **Se4†** **14. Kc1** **Dh6†**
Uppgivet.

Som framgår av bilden har svart ett snyggt slutdrag i beredskap efter 15. Kb1.

Nämligen 15. — Sd2†!

Slutställning.

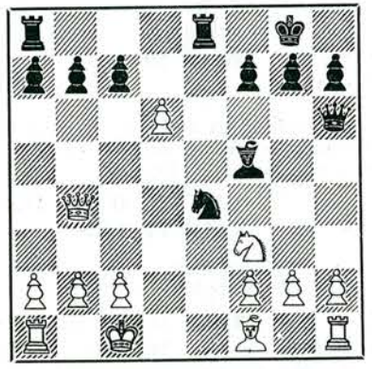

Anm. av E. Lundin.

Åtta nya mästare

visar nedan prov
på sin spelskicklighet.

Nr 79. PHILIDOR

A. Bergdahl		**G. Westerholm**	
Kallinge		Sandviken	
1. e4	**e5**	**2. Sf3**	**d6**
3. d4	**e×d4**		

Ett av de sämre svaren i denna spelöppning. Starkare är både Sf6 och Sd7.

4. D×d4 **Le6** **5. Lg5** **f6**

Svart behandlar öppningen svagt. Nödvändigt var Le7.

6. Lh4 **a6** **7. Sbd2** **Sc6**
8. Dc3 **Dd7** **9. Lc4!**

Vit står redan överlägset och upptäcker motståndarens svagheter på de vita fälten.

9. — **L×c4** **10. S×c4** **d5?**

Ett direkt fel, som påskyndar förlusten.

11. 0—0—0 **Df7** **12. e×d5** **b5?**

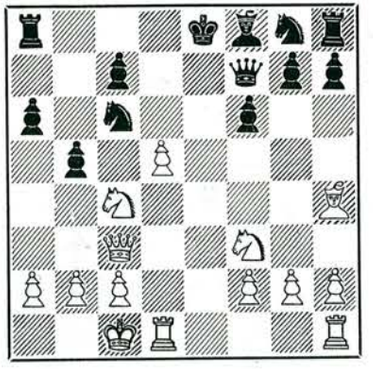

13. Sd6†!

Vinner ett helt torn. Det följde:

13. — **L×d6** **14. D×c6†** **Dd7**
15. The1† **Se7** **16. D×a8†** **Dd8**
17. D×d8† **K×d8** **18. Sd4** **Kd7**
19. Lg3 **Lc5** **20. Se6**

Uppgivet.

Nr 80. KUNGSINDISKT

E. Holm		G. Östberg	
Falun		Kristinehamn	
1. d4	**Sf6**	**2. c4**	**c5**
3. e3			

Initiativrikare är 3. d5. Även 3. Sf3 är att föredra framför det passiva textdraget.

3. —	**g6**	**4. g3**	**Lg7**
5. Lg2	**c×d4**	**6. e×d4**	**d5**
7. Sc3	**d×c4**	**8. Da4†**	**Sbd7**
9. Sge2	**0—0**	**10. D×c4**	**Sb6**
11. Dc5	**e6**		

Spelöppningen kan anses avslutad. Genom behärskandet av punkten d5 står väl svart bäst rustad för fortsättningen, men om vit nu rockerade skulle ännu ett långt envig återstå, men han synes inte ha några funderingar åt det hållet och så går det som det går.

12. Lg5	**h6**	**13. Lf4**	**Sfd5**
14. Ld6	**Te8**	**15. a4**	**Ld7**
16. S×d5	**S×d5**	**17. a5**	**a6**
18. Da3			

Nu gick sista chansen att hinna med rockaden.

18. —	**Lb5!**	**19. Td1**	**Tc8**
20. Sc3	**S×c3**	**21. b×c3**	**e5!**

Med tre myndiga steg avancerar denna bonde till e3 för att hindra motståndarens majestät att fly.

22. d5	**e4**	**23. Lb4**	**e3**
24. f4	**Tc4**	**25. Lf3**	

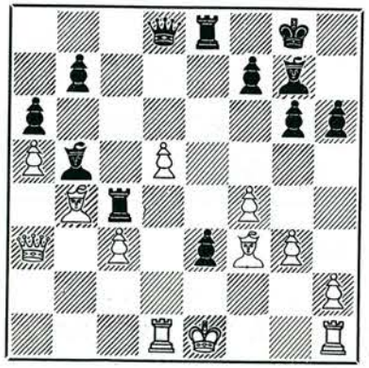

25. — T×f4!

Inledningen till en trevlig avslutning på partiet. Med generös hand offrar svart sitt ena torn, men vit, som genomskådat avsikten, tillbakavisar stolt inviten.

26. Le2	**L×e2**	**27. K×e2**	**Tf2†**
28. Ke1	**Dd7**	**29. c4**	**Dg4**
30. Dd3	**T×h2**	**31. Tg1**	**Th1!**

Ett ihärdigt och offervilligt torn. Då vit fortfarande inte ville mottaga några nådegåvor föredrog han att ge upp.

Nr 81. SICILIANSKT

A. Boman		K. Lagerqvist	
Eskilstuna		Stockholm	
1. e4	**c5**	**2. c3**	

Detta drag använde Boman med framgång i flera partier i Växjö.

2. —	**d5**	**3. e×d5**	**D×d5**
4. d4	**Sf6**		

I sitt spelöppningsverk analyserar Pachman draget 4. — Sc6, som han förser med ett utropstecken. Han utför varianten: 4. — Sc6 5. Sf3 Lg4 6. Le2 e6! 7. 0—0 Sf6 8. d×c5 L×c5 och anser att spelet är utjämnat.

5. Sf3	**Lg4**	**6. Le2**	**e6**
7. Sa3!			

En god idé, som stammar från det svenska nationslaget vid Helsingforsolympiaden, där Stoltz och Lundin vann flera partier, innan motståndarna lyckades hitta något motgift. Springaren kan allt efter behov spelas till b5 som i detta parti eller föras till c2 för att gardera centrum.

7. —	**Sc6**	**8. 0—0**	**c×d4**
9. Sb5	**Dd8**	**10. Sb×d4**	**Le7**
11. S×c6	**b×c6**		

Säkrast var att byta dam, ty nu råkar svart ut för en del obehagligheter.

12. Da4	**Dc8**	**13. La6**	**Dc7**
14. Se5!			

Detta hade svart förbisett. Han förlorar bonde utan ersättning, då 14. — D×e5 givetvis strandar på 15. D×c6†.

14. —	**Lf5**	**15. D×c6†**	**D×c6**
16. S×c6	**Le4**	**17. Lb7**	

Vinner ytterligare material, men svarts läge var redan hopplöst.

17. —	**Tb8**	**18. S×b8**	**L×b7**
19. Td1	**0—0**	**20. Sd7**	**Td8**
21. S×f6†	**L×f6**	**22. T×d8†**	**L×d8**
23. Le3	Uppgivet.		

Nr 82. DAMINDISKT

S. Johansson		R. Jansson	
Stockholm		Smedjebacken	
1. Sf3	**Sf6**	**2. d4**	**e6**
3. c4	**b6**	**4. Sc3**	**Lb7**
5. e3	**Le7**	**6. Ld3**	**0—0**
7. 0—0	**d5**	**8. b3**	**Sbd7**
9. Lb2	**Ld6**		

Ett annat drag i denna ställning var 9. — c5, men för att förhindra Se5 avstår svart från sitt löparpar.

10. Sb5	**Te8**	**11. S×d6**	**c×d6**
12. c×d5	**S×d5**	**13. e4?**	

För tidigt! Bättre var först 13. Tc1 och sedan efter förberedelser e4, ty nu blir vits a-torn instängt på ett betänkligt sätt.

13. —	**Sf4**	**14. Lb1**	**Tc8**
15. Dd2	**Df6**	**16. g3**	**Sg6**
17. Sg5			

Och här var 17. Se1 att föredra för att säkra den uppluckrade kungsställningen med f3. Springaren kommer nu på avvägar.

17. —	**h6**	**18. Sh3**	**Df3!**

Svart utnyttjar de uppkomna svagheterna på bästa sätt. Till att börja med hotar han att vinna bonde. För att undkomma detta hot hamnar vit ur askan i elden.

19. De3	**Dg4**	**20. Sf4**	

Om 20. Kg2, så följer Sh4† med bondevinst och fortsatt angrepp.

20. —	**S×f4**	**21. D×f4**	**De2!**

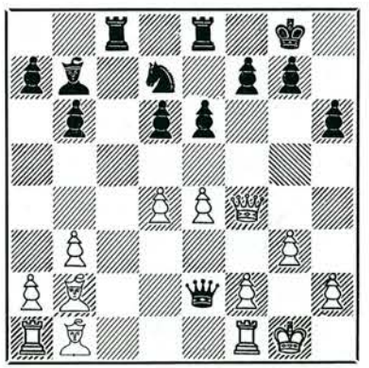

Efter detta starka drag finnes inget försvar för vit. Den outvecklade damflygeln omöjliggör ett samspel mellan pjäserna.

22. La3	**La6**	**23. Ld3**	

Pjäsförlust var oundviklig. Om 23. Tc1, så 23. — T×c1† 24. D×c1 Tc8 etc.

23. —	**D×d3**	**24. Tfd1**	**Db5**
25. D×d6	**Tc2**	**26. Tdc1**	**Tec8**
27. T×c2	**T×c2**	**28. d5**	**De2**

Uppgivet.

Nr 83. NIMZOINDISKT

B. Larsson		B. Jonsson	
Malmö		Göteborg	
1. d4	**Sf6**	**2. c4**	**e6**
3. Sc3	**Lb4**	**4. e3**	**c5**
5. Ld3	**Sc6**	**6. Sf3**	**0—0**
7. a3	**L×c3†**	**8. b×c3**	**d6**

Svart undviker den vanliga uppställningen med d5 och föredrar en mera sluten behandling av spelöppningen, som i detta parti krönes med framgång.

9. e4	**e5**	**10. d5**	**Se7**
11. Lg5	**Sg6**	**12. h4**	

Vit vill pröva den svarta kungsställningens hållfasthet. Starkare var väl annars 12. h3 för att hindra utflykter av svarta pjäser till g4.

12. —	**h6**	**13. h5**	**Sf4**

Ett nödvändigt drag, men samtidigt starkt.

14. L×f4	**e×f4**	**15. Dd2**	**S×e4!**

Poängen med springarutflykten till f4. I annat fall skulle en bonde gå förlorad utan ersättning.

16. L×e4	**Te8**	**17. D×f4**	**f5**
18. Sd2	**f×e4**	**19. S×e4**	

Hade vit sett motståndarens svar hade han förmodligen rockerat.

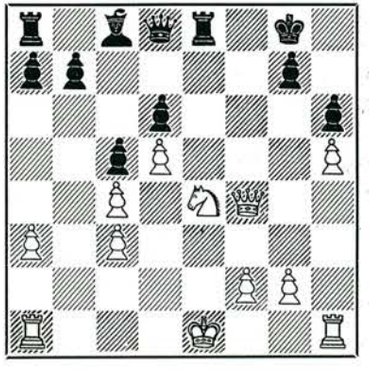

19. — Df6!!

Detta drag var verkligen inte lätt att se. Vits ställning blir med ens hopplös.

20. De3 T×e4! 21. D×e4 D×c3†
22. Ke2 Lf5! 23. D×f5 Te8†
24. De6†

En bitter nödvändighet som lätt synes.

24. — T×e6† 25. d×e6 D×c4†
26. Kf3 D×e6

Uppgivet.

Nr 84. NIMZOINDISKT

Å. Svensson		**H. Lantz**	
Lerum		Stockholm	
1. d4	**Sf6**	**2. c4**	**e6**
3. Sc3	**Lb4**	**4. e3**	**c5**
5. Ld3	**Sc6**	**6. Sge2**	**d5**
7. a3	**L×c3†**	**8. b×c3**	**d×c4**
9. L×c4	**0—0**	**10. Sg3**	**Da5**

Inledningen till en strategiskt förfelad plan. Bättre förefaller 10. — b6 eller 10. — e5.

11. Ld2 b5 12. Ld3 c4

Svart har nått sitt mål, men som vanligt i dylika positioner väger vits spel i centrum och på kungsflygeln tyngre än svarts på damflygeln.

13. Lc2 Lb7 14. 0—0 a6
15. f4 Se7 16. e4

Vit har nu en överlägsen ställning, medan svart endast kan hoppas på taktiska chanser.

16. — Tad8 17. De2 Tfe8
18. e5 Sd7 19. f5 S×f5
20. L×f5!

Vit föredrar med rätta att behålla sin springare. Svart får nu svårigheter att gardera sin kungsställning.

20. — e×f5 21. S×f5 Db6
22. Df2

Vit förhastar sig inte. Det närliggande Sd6 strandade på T×e5.

22. — Ld5 23. Tae1 Te6?

Ett fel, som medför bondeförlust, men svart kunde troligen inte i längden motstå trycket mot sin kungsställning.

24. Se3 Dc6 25. D×f7† Kh8
26. S×d5 D×d5 27. Te3 Tg8
28. Tef3 Dc6 29. Lg5 Tee8
30. Le7!

Förhindrar alla befrielseförsök.

30. — a5 31. Tg3 Tb8
32. e6 Sb6 33. Lf6! Uppg.

Nr 85. ALJECHINS FÖRSVAR

A. Johansson		**Å. Werner**	
Lessebo		Göteborg	
1. e4	**Sf6**	**2. e5**	**Sd5**
3. d4	**d6**	**4. c4**	**Sb6**
5. f4	**d×e5**	**6. f×e5**	**Sc6**
7. Le3	**Lf5**	**8. a3**	

Det teoretiska draget i denna ställning är 8. Sc3. Med sitt 8:e drag avviker vit och använder ett drag, som redan 1934 prövades av E. Steiner utan framgång i ett parti mot Tartakower. I detta parti följde: 8. a3 e6 9. b4 Le7 10. Sf3 f6! 11. b5 Sa5 12. Sbd2 0—0 13. Dc1 Sd7 14. e×f6 L×f6 15. Le2 Tc8 16. 0—0 c5 med fördel för svart.

8. — e6 9. Sf3 Le7
10. Sc3 Lg4 11. c5

Då 11. Le2 strandade på 11. — L×f3 12. L×f3 S×c4 finner vit ingen annan möjlighet, men han får nu stora hål i sin ställning.

11. — Sd5 12. S×d5 D×d5
13. Le2 De4

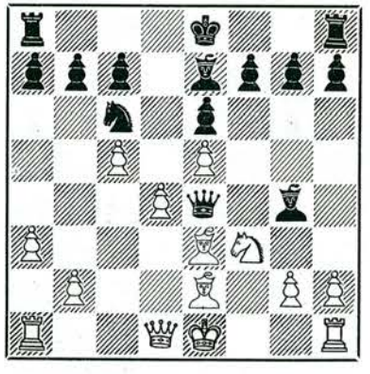

14. Dd3

Förmodligen ett förbiseende som kostar bonde, men för vit fanns redan inga goda drag. Det relativt bästa var väl 14. Lf2.

14. — L×f3! 15. g×f3 D×d3
16. L×d3 0-0-0 17. 0-0-0 S×d4
18. L×d4 T×d4

Trots de olikfärgade löparna har vit endast små remichanser, då hans bönder står på svarta fält och lätt kan angripas av motståndarens löpare.

19. b4 Lg5† 20. Kc2 Lf4

Nu blir uppgiften lätt för svart, då han vinner ytterligare en bonde.

21. The1 L×h2 22. c6 Thd8
23. c×b7† K×b7 24. Kc3 Kb8
25. Kc2 h6 26. Lb5 T×d1
27. T×d1 T×d1 28. K×d1 L×e5

och svart vann.

Nr 86. KUNGSINDISKT

S. Nilsson		**N. Jerrefalk**	
Härnösand		Stockholm	
1. d4	**d6**	**2. c4**	**Sf6**
3. Sc3	**g6**	**4. e4**	**Lg7**
5. f3	**0—0**	**6. Le3**	**Sbd7**
7. Ld3	**c6**	**8. Dd2**	**e5**
9. d5	**c×d5**	**10. c×d5**	**a6**

Sämischvarianten är svår att behandla för svart. Speciellt är löparen på g7 svår att få i spel. Hittills har svart följt en variant, som analyserades av O'Kelly i TfS nr 4 1957. Denna analys slutade med att chanserna ansågs lika. Det var dock en viss skillnad. Vits löpare stod på f1 och g-springaren på e2. Kanske är det denna skillnad, som gör att svart plötsligt inte hittar några drag.

11. Sge2 b5 12. g4 Sc5
13. Lc2 Ld7 14. Sg3 Kh8

Ett missgrepp! Kungen stod bättre på g8. Svart borde spelat 14. — b4 för att få igång ett motspel på damflygeln.

15. h4 h5

Leder endast till att kungsflygeln uppluckras. Fortfarande var b4 att föredra.

16. Lg5!

Nu blir svarts ställning ohållbar, då han inte vågar slå på g4 för 17. h5 med avgörande linjeöppning.

16. — b4 17. Sd1 a5
18. g×h5 g×h5 19. S×h5 Uppg.

Ett tidigt, men välmotiverat beslut. Förutom att han redan har bonde mindre måste svart snart förlora ytterligare material.

Slutställning.

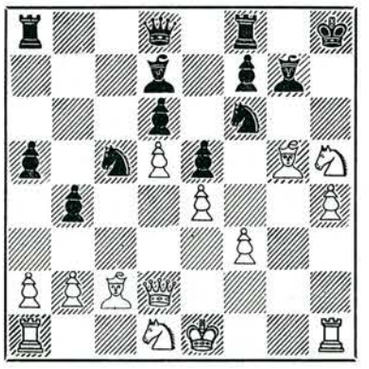

SM-poänger

* Största arbetsmyra: Kristian Sköld med 8 avbrutna partier i följd!

* Bästa klubbar: Malmö ASK och SS Manhem, Göteborg. Båda fick 9 poäng efter uträkning 3 för seger, 2 för andra pris och 1 för tredje.

* Bäste poängplockare: R. Müller, Eskilstuna ASK med 11 raka i klass II.

* Kongressrävar: Sven Carlsson, Västerås, deltog i sin 27:e kongress och Karl Wallin, Eskilstuna, startade 20:e gången. 19 gånger har han spelat i klass 1! Bägge spelarna fick specialpriser.

I den inofficiella rekordlistan nödgades gamle kämpen Olov Kinnmark avbryta sin serie och han står kvar på 26. Ekenberg ståtar med 22.

* Äldste deltagare: Hilding Johansson, Borås, 69 år.

* Yngste deltagare: Bengt Karlsson, Norrköping, 12 år.

Den sedvanliga blixtturneringen samlade 130 deltagare, som tydligen ännu inte hade fått sitt lystmäte på schack. Utslagning efter två förluster tillämpades och segrare blev Bengt Hörberg med Z. Nilsson som tvåa. Närmast följde Åke Olsson och Olov Sterner.

Utlandet

Portoroz. Den interzonala turneringen i Portoroz, Jugoslavien, börjar den 5 augusti. I deltagarförteckningen — publicerad i förra numret av TfS — har meddelats den förändringen, att Reshevsky ersättes av landsmannen Sherwin.

Varna. Sovjetunionen vann bland 15 konkurrenter det femte studentvärldsmästerskapet för 4-mannalag. Sverige kom på 13:e plats. Den svenske deltagaren Ulf Norevall lämnar i nästa nummer ett utförligt referat.

Zagreb. Den årliga stormatchen mellan Jugoslavien och Sovjetunionen spelades 22—27 juni. Sovjet vann den tredje segern i svit och segersiffrorna blev 19½—12½. Matchen spelades vid 8 bord och vid varje bord spelades fyra partier. Vid toppborden blev resultaten: Gligoric—Keres 2—2, Matanovic—Geller 1—3, Ivkov—Kortjnoj 2—2, Djurasevic—Tajmanov 1½—2½ och Trifunovic—Boleslavskij 2—2.

Ungern. I Balatonfüred arrangerades 14—28 juni en turnering till dr Asztalos' minne. Ungernmästaren Portisch vann en övertygande seger före ett flertal stormästare och internationella mästare. 1. Portisch, Ungern 9—2, 2. Tolush, Sovjet 8½—2½, 3—4. Bilek och Szabo, Ungern 7—4, 5—6. Barcza, Ungern och Troianescu, Rumänien 6—5.

Östtyskland. I en turnering i Kienbaum 1—17 juni segrade Uhlmann överlägset före Antoshin. 1. Uhlmann, Östtyskland 9—1, 2—4. Antoshin, Sovjet, Fuchs, Östtyskland och Nejkirch, Bulgarien 5½—4½.

Distriktsnytt

Arbetarna 25-årsjubilerar

Arbetarnas Schackklubb, Stockholm, kommer i anledning av sitt 25-årsjubileum att anordna turneringar. Spellokal blir Stockholms Schacksalonger och den första av 7 ronder (enl. Monrads system) spelas lördag den 30 augusti. Det blir tre grupper med klassindelning enligt Stockholms Schackförbunds bestämmelser och c:a 20 deltagare i varje grupp.

I mästargruppen hoppas man få med några av distriktets bästa spelare, då värdefulla priser i form av konst- och nyttosaker bör stimulera.

Forts. från sid. 165.

5. 1. A. Raud, Uppsala 9, 2. K. Jakobsson, Göteborg 7½, 3. E. Pettersson, Gävle 7.
6. 1. Gustav Eriksson, Hedemora 8½, 2. K. Andessaar, Jönköping 8½, 3. A. Waller, Trollhättan 7.
7. 1. R. Müller, Eskilstuna 11, 2. Åke Carlsson, Göteborg 8½, 3. A. Holm, Solna 7.
8. 1. E. Persson, Stockholm 8½, 2. Y. Aspström, Göteborg 8½, 3. Stig Larsson, Lidköping 8½.
9. 1. Paul Karlsson, Stockholm 9½, 2. Gunnar Johansson, Nyköping 8, 3. Rune Eriksson, Nynäshamn 7½.
10. 1. Arnold Eriksson, Uppsala 9, 2. J. Dahlin, Nyköping 7½, 3. A. Stagnes, Stockholm 7½.
11. 1. T. Laakso, Stockholm 8½, 2. B. Wikström, Borås 8, 3. J.-O. Söderberg, Göteborg 7½.
12. 1. A. E. Axelsson, Linköping 7½, 2. O. Almqvist, Västervik 7, 3. Axel Andersson, Karlstad 7.
13. 1. R. Rohdin, Skövde 7, 2. A. Sandkvist, Emmaboda 7, 3. Sven Gustafsson, Enskede 7.
14. 1. Ingvar Andersson, Kungsgården 9½, 2. R. Kvarby, Norrköping 7½, 3. A. Leijonhufvud, Lund 7.
15. 1. A. Hammerby, Kosta 9½, 2. H. Österberg, Karlstad 8½, 3. S. Friström, Tenhult 8.
16. 1. E. Palmér, Värnamo 9, 2. K. Josefsson, Nyvång 8½, 3. Göthe Gustafsson, Emmaboda 7.
17. 1. Stig Andersson, Svanskog 8½, 2. J. Ahlin, Husum 8, 3. S. Holmlund, Malmberget 7½.
18. 1. Folke Petersson, Norrköping 8½, 2. Bernhard Karlsson, Eksjö 7½, 3. S. Haglund, Trollhättan 7.
19. 1. Bo Göransson, Härnösand 9, 2. Berndt Jansson, Nässjö 7½, 3. E. Nordström, Göteborg 7½.

Juniorklassen:

Grupp 1: 1. O. Kinnmark, Göteborg 6½, 2. G. Broström, Luleå 6, 3. T. Gannholm, Stånga 5, 4. L. Strandberg, Malmö 4½, 5. C. Berg, Göteborg 4½, 6. G. du Rietz, Skellefteå 4½, 7. C. G. Johansson, Stockholm 4½ och 8. B. Sturell, Norrtälje 4.

Grupp 2: 1. B. Wahlund, Stockholm 6, 2. H. Åkvist, Stockholm 5½, 3. K. Krantz, Ljungby 5½, 4. R. Martens, Malmö 5, 5. Leif Svensson, Skövde 4½, 6. G. Pihlgren, Göteborg 4½, 7. B. Fahlin, Stockholm 4½ och 8. P. Dahmström, Malmö 4 poäng.

Korr-schack

I *finalen om VM* har alla svenskarna avslutat sina partier och med en sammanlagd poängsumma av 26 av 42 möjliga, alltså betydligt mera än 50 %. Bästa resultatet uppnådde *Åke Lundqvist* (Bromma) med 9½ följd av *Sven Kjellander* (Hägersten) med 8½ och *Eric Arnlind* (Huddinge) med 8, en svensk framgång som vi inte kan visa motsvarigheten till i någon annan sportgren.

Finalen leds ännu av L. Schmid (Tyskland) med 10½ och alla partier avslutade. På andra plats ligger V. V. Ragozin (Sovjet) med 9½ men med partier kvar mot M. Napolitano (Italien), som lär vara remiaktigt, och mot A. Laustsen (Danmark), vilket senare parti blir helt avgörande om Ragozin eller Schmid skall bli C. J. S. Purdys efterträdare på korr-schacktronen för cirka tre år framåt. Ragozin behöver endast ytterligare 1 poäng. Det räcker nämligen om han kommer på samma poäng som Schmid, då han vunnit sitt parti mot honom. L. Endzelins från Australien har även möjlighet att komma upp på 10½, om han vinner båda sina partier han har kvar mot tjeckerna Jezek och Borsony. I så fall blir avgörandet betydligt mera komplicerat mellan Endzelins och Ragozin, då de spelat remi inbördes. Det blir då Sonneborn-Berger, som avgör VM-titeln.

Semifinalerna om VM startade den 15 juni under ledning av A. E. Axelson i Linköping. I *grupp 1* spelar vår flerfaldige svenske mästare *Olle Smith* (Munkedal) mot Csasar (Ungern), Lågland (Finland), Bornholz (USA), Bergraser (Frankrike), Laustsen (Danmark), Meyer (Tyskland), Stulik (Tjeckoslovakien), Samarian (Rumänien), Berger (England) och Sokolskij (Sovjet). I *grupp 2* spelar två svenskar, den färske svenske mästaren *Birger Wikström* (Borås) och en annan komét *Torsten Oscarsson* (Hälsingborg). Den senare har gjort en unik marsch mot stjärnorna. Han startade nämligen i ICCF:s nybörjarklass III för att sedan i tur och ordning ta hem nödiga poäng i samtliga klasser (II, I och M) och nu slutligen kröna verket med en vinst av en championgrupp. Nu återstår alltså endast ytterligare två trappsteg till VM-titeln dvs. vinst av semifinal- och finalgruppen. Motståndet utgörs av Stoltze (Danmark), Brat (Tjeckoslovakien), Dalk (Tyskland), de Lange (Holland/Norge), Mädler (Tyskland/Sverige), Kenez (Ungern), Borisenko (Sovjet), Hornstein (USA) och Mazzucchelli (Argentina). I *grupp 3* spelar energiknippet *Carl Sjölin* (Falköping).

Han får möta Kopriva (Tjeckoslovakien), Schubert (Tyskland), Corinthios (Grekland), Henriksen (Danmark), Eliason (USA), Selhofer (Schweiz), Hakanen (Finland), Estrin (Sovjet), Jovcic (Jugoslavien). I *grupp 4* har vi *Sten Sandin* (Uppsala), som i sin grupp råkat på Tolush (Sovjet), Krishnamurthy (Indien), Caputto (Argentina), Brazda (Tjeckoslovakien), Cox (Kanada), Roos (Frankrike), Letic (Jugoslavien), Prechtel (Tyskland) och B. Koch (Tyskland). I *grupp 5* har vi *Sture Nyman* (Stockholm), som även trivs bra med det internationella korrschacket. Han har följande fantasibegåvade motståndare: Trajkovic (Jugoslavien), Brilla (Ungern), Katz (Israel), Marchetti (Argentina), Tears (USA), Skrbek (Tyskland), Kaliwoda (Österrike), Llorens (Spanien), Kuchta (Tjeckoslovakien), Daniel (Frankrike). I *grupp 6* får *Sven Elgstrand* ta fram sitt "urfinaste" spel mot de jämna motståndarna Kallinger (Österrike), Kornfilt (Turkiet), Slatau (Jugoslavien), Lim Hong Gie (Indonesien), Hukel (Tjeckoslovakien), Coolen (Belgien), Potter (USA), Honfi (Ungern), Kunerth (Tyskland), G. Nielsen (Danmark). I *grupp 7* har vi *Willy Pettersson* (Norrköping), som dykt upp igen för att göra finfina prestationer. Han möter Nitter (Norge), Husak (Tjeckoslovakien), Shirok (Israel), Korning (Danmark), Vesovic (Jugoslavien), Mastichiadis (Grekland), Heemsoth (Tyskland), Spitzenberger (Österrike), Ciociltea (Rumänien), Ahmad (Pakistan). I *grupp 8* återfinner vi stockholmarna *Elis Hugolf* och *Arne Ericson.* Den förre har gett sig helt i det internationella korrspelets våld, och han har även spelat ett tidningsparti mot nuvarande världsmästaren C. J. S. Purdy. Arne Ericson har kämpat energiskt för sin kvalifikation, som han uppnådde i sista minuten. De möter van Perlo (Holland), Baumbach (Tyskland), Preo (USA), Bouton (Mauritius), Dalko (Ungern), Giselbrecht (Österrike), Schmidt (Tyskland), Batik (Tjeckoslovakien). I *grupp 9* har vi den inte okände *Anton Fridh* (Linköping), som mognat till storspelare på alla fronter. Han möter Tinnesand (Norge), Watzl (Österrike), Loeffler (Argentina), Julius Nielsen (Danmark), Arlauskas (Australien), Tanner (Kanada), Dannberg (Tyskland), Butenschön (Tyskland), Patek och Mahel (Tjeckoslovakien). Slutligen har vi *grupp 10* med *Erik G. Svensson* (Uddevalla), som får ta fram hela sin teorikoffert mot G. Kunert (Tyskland), Frantzén (Norge), Borsony (Tjeckoslovakien), Muir (USA), Sabena (Argentina), Apostolopoulos (Grekland), Zagorovskij (Sovjet), Rosenberg (Frankrike) och Massinen (Finland).

E. Larsson

Problem

Bidrag och lösningar till BROR LARSSON
Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm Va.

10873. Gustav-Adolf Ekestubbe,
Skurup.

Matt i 2 drag.

10874. P. A. Koetscheid,
Sassenheim.

Matt i 2 drag.

10875. Ivar Larsson,
Västerås.

Matt i 2 drag.

10876. Efrén Petite,
Oviedo.

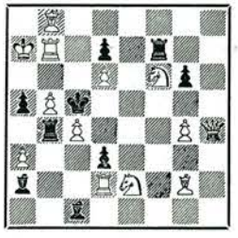

Matt i 2 drag.

10877. Marian Wrobel,
Warszawa.

Matt i 2 drag.

10878. Åke Ericson,
Nora.

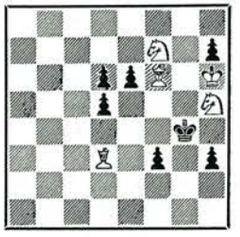

Matt i 3 drag.

10879. F. M. Lindeberg,
Stockholm.

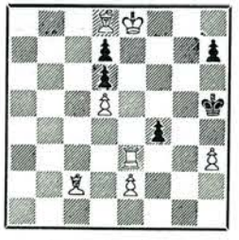

Matt i 3 drag.

10880. Göran Sperber,
Uppsala.
Debut.

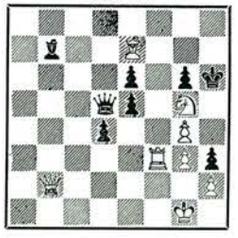

Matt i 3 drag.

10881. Tore Andersson,
Tyringe.

Hjälpmatt i 2 drag.

Med förhoppning att sommarvärmen ska stå sig, har vi i detta häfte övervägande lätta problem. Intressant blir att se, hur lösarna kommer att uppskatta debutproblemet, som till författare har en ung herre på endast 13 år.

I hjälpmatten börjar svart och hjälper vit att göra matt. Lösningsfrist 20 sept.

10836 (Ericson). 1. Sb3 (2. S×d4) efter Sc4 likg. följer 2. Dc8 eller 2. L×d3. 1. —, Sb2 (Sd2, Sb6) eliminerar endera matten. 1. —, Sd6 parerar bägge hoten men 2. Df1! 1. —, Se5 vänder sig även mot den matten, men 2. Se7 Ff i ff mot två sekundärhot. Ett intressant problem i förtjänstfullt utförande (LL). Månadens intressantaste tvåa (BE). *10837 (Fröberg).* 1. L×c4 Gemytlig tvåa med modellmatter (LL). *10838 (Georgiev).* 1. Df2. Traditionell dragplikt utan märkligare poänger (LL). Känd idé (BE). *10839 (Petite).* 1. Dd6 med olika matter i förspel och lösning efter Sd3 (Sf3). *10840 (Chepijny).* 1. Df3 (2. D×e4), Se- (Sf6, Sf-, Sd5) 2. Ld7 (Te7, Te7, Ld7). Samma matt-drag återkommer efter olika svarta försvar på grund av olika orsaker. Enkel men genialiskt ex på reciprokt ff. Månadens vackraste 2‡ (BE). *10841 (H. och P. le Grand).* 1. Tg4, S- (Sf2, b×c4) 2. Se5 (Se3, Sba5). Tyvärr även 1. L×e4. *10842 (Lindeberg).* 1. Dc1 (2. Dc4), S×c1 (L×e5, e×d3) 2. Sg6 (T×e5, Dh1). 1. Dc3? strandar på e3!, vilket kanske överraskar en del lösare. Svår och med oväntat D-offer. *10843 (Werle).* 1. Tf8 osv. Andra T-drag leder till intet. Roligt ex på ytfrihållning. *10844 (Speckmann).* 1. Le4?, Le6 2. Ta3 (Tc8), Lb3 (Lc7) 3. ? 1. Le4?, Le6 2. Tf8, Lf7 3. e3, Lc4 4. ? Lösning 1. Lc6, Le6 2. Ta3, Lb3 3. Le4. 1. —, Lg4 2. Tf8, Lf 3. Tg8. Vit måste för att nå målet utföra en tempoledning av svart L.

Korrektur: T. Andersson föreslår till 10764, tillsätt svart Bb6 och till 10787 tillsätt svart Lf7. Vad säger lösarna? Extrapoäng vinkar.

LÖSARLISTA, HÄFTE III.

R. Ahlmark II 497+25=522, E. Albenius II 136+10=146, A. K. Andersson 78+23=101, S. Andersson 44+22=66, T. Andersson III 248+23=271, Å. Andersson II 157+18=175, C. O. Carlson 21, R. Ekelund 17, E. Elmgren 12, P. Hahn 22, C. I. Holm III 73+22=95, K. Hägglöf 16, B. Jansson 39+19=58, J. P. Jensen III 454+19=473, U. Johansson 27+13=40, K. Jonasson 14+17=31, F. A. Jonsson 35+22=57, Edvin Karlsson III 205+23=228, Evert Karlsson 30+22=52, H. Kassman 33+22=55, M. Klevstam 21, I. Larsson II 94+16=110, L. Larsson 126+20=146, O. G. Lauritzen 38+21=59, M. Lundholm 31+23=54, G. Lundberg 13, A. Nilsson IV 104+20=124, I. Palmkvist 30+10=40, T. Sarvola 43+23=66, H. Svensson II 200+17=217, K. Thalén 13+20=33, S. Wennick II 64+23=87, A. E. Wester II 127+10=137.

Dessutom har inkommit ett icke undertecknat brev 23 poäng.

För tredje gången uppnår herr *Ralph Ahlmark, Göteborg,* de magiska 500 poängen, som berättigar till bokpris. Hans skicklighet som lösare bevisas bäst av, att han var den ende, som uppnådde maximala 25 poäng. Att sedan räkna upp den tredjedel av lösarna, som fick 23 eller 22 poäng är väl onödigt. Skillnaden mellan dessa två grupper består i, att den första funnit författarlösningen till 10841 och den senare bilösningen. Men — och det är viktigt — en tränad lösare bör inte ett ögonblick tro, att en problemförfattare *avser* en så grov nyckel, som bilösningen till 10841 är — slag av svart pjäs. Finner lösaren först 1. L×e4, bör han för att samla mera poäng, fortsätta sökandet efter den avsedda lösningen också. För att herr Ahlmark ska få mera konkurrens!

Dessutom har vi nöjet att hälsa inte mindre än sju nya lösare välkomna i vår krets och hoppas, att de kommer att trivas trots eventuellt uppdykande svårigheter.

TURNERINGSKALENDER.

Tjigorinminnesturnering. En rysk tävling i fyra avd. 1) studier, 2) tvådragare, 3) tredragare, 4) 4- och flerdragare. I varje avd. 5 priser till ett värde av 1500, 1000, 750, 500 och 250 rubler och hedersdiplom. Högst 5 problem av samme förf. i varje avd. Bidrag försedda med motto i ett ex och med fullständig lösning. Namn och adress bifogas i ett särskilt kuvert (och ej vid problemet). Adress: Club Central des Echecs, 14 Boulevard Gogol, Moskva, SSSR. Frist: 1 okt. 1958. Överdomare A. Gouliaev. I övriga avd. V. Kivi, E. Oumnov, N. Petrovic och V. Pachman.

FIDE:s 2. turnering. Problem i obegränsat antal till Ing. N. Petrovic, Marulicev trg 15, Zagreb I, Jugoslavien. Frist 31 aug. 1958. Så tiden är knapp. 7 avd. med tre medaljer i vardera. 1) 2‡, 2) 3‡ böhmare, 3) 3‡ strategiska, 4) flerdragare, logiska, 5) studier, 6) hjälpmatter och 7) övrigt fantasischack. Domare i resp. avd. blir H. Albrecht, A. Mandler, R. Kofman, J. Breuer, V. Kivi, G. Paros och H. Ternblad.

DOM I TIDSKRIFT FÖR SCHACKS TVÅDRAGSTURNERING 1957.

I turneringen deltog 45 uppgifter av 34 författare från 13 länder. Tekniskt har turneringen bjudit på flera fullgoda verk, men med originaliteten har det varit sämre ställt. Mot Draiskas 10781 skulle säkert dennes landsmän Loschinski och Sagorujko ha åtskilligt att invända. Den förfinade 10708 av Kochanowski anteciperar sig t.o.m. själv!

1. pris.
10735.
A. Hildebrand och H. Hultberg.

2♯ 1. Dc1.

2. pris.
10756.
N. G. G. van Dijk.

2♯ 1. Sf2.

3. pris.
10658 (vers).
Å. Ericson.

2♯ 1. De2.

1. pris nr 10735 av A. Hildebrand och H. Hultberg. Spel: 0. —, Dc6 (Dc7) 1. De5 (Df6)♯. 1. Dc2?, h1D! 1. Dc1! med förändrade matter på samma försvar i bägge fallen. Författarna har åstadkommit en osedvanligt charmig 3-fasare i klassiskt enkel dräkt.

2. pris nr 10756 av N. G. G. van Dijk. 0. —, Sc3 (Sc5) 1. Sg3 (Sd6)♯. 1. Sg5?, Te3! 1. Sf2! Återigen 2×3-fas. Den invecklade mattdifferentieringen är utförd med god vit ekonomi.

3. pris nr 10658 (vers) av Å. Ericson. 0. —, S×a5 (D×c6, Lf1) 1. Dd4 (De5, e4)♯. 1. Dc2?, S×a5 (D×c6, Lf1) 2. Dc5 (Df5, De4)♯, men —, Sc3! 1. De2!, S×a5 (D×c6, Lf1) 2. Db5 (Dh5, Df3). 3×3-fas! En anmärkningsvärd prestation av en av svenskt problemschacks nyaste förmågor. Att förf. korrigerat den ursprungligen oenhetliga blottgivningen, är en stor förtjänst. Han borde dock samtidigt ha sökt ekonomisera och finslipa ställningen. Detta går nämligen för sig, bl. a. på följande sätt: Kf7, Db2, Tc1, e6, Bc6, e3. — Kd5, Dc7, Ta3, Lg2, Sb3, b8, Bb4, e7, f4, h3. — med exakt samma spel.

1. hedersomnämnande nr 10740 av N. M. Welikij: Kc5, Dc8, Tf5, Le2, Sd1, Bg2 — Ke4, Lh7, Sg6, Bb4, f6. 2♯. 1. Td5. Fortsatt försvar i försöksspel (1. Tf3?)) och lösning. Tjusiga och effektfulla kombinationer med det förhållandevis ringa materialet.

2. hed.-omn. nr 10783 av D. N. Karpalos: Kh5, Dg6, Tb6, h5, La7, Sc3, e5, Bd2, g4. — Kd4, Da4, Tc5, d8, Lf8, Sf2, Bh3. 2♯. 1. Df7. Förspelets matter efter 0. —, T×c3 (T×e5, Dc4, Tdd4) kommer igen på känt ruchlismanér i lösningen. Växlingsmekanismen i detta stort upplagda variantkomplex är praktiserad många gånger om, men som helhet betraktad torde uppgiften vara fullt självständig.

3. hed.-omn. nr 10734 av J. Haring: Kb2, Dg5, Ta6, b5, La3, h3, Sb3, e7, Bc5, d6, f3, f5. — Ke5, Th4, h6, Lf1, h8, Sb4, g4, Ba5, b6, c7, d3, e3, f7, g6. 2♯. 1. Kb1. Maskerade linjeöppningar med B-avdragare och B-avskärningar i tvenne ff-komplex. Trots uppgiftens tekniska svagheter och uppbådet av pjäser tvekar jag inte att ge den ett hedersomn. Den säregna temadubbleringen är motivering nog.

1. omnämnande nr 10709 av H. Musante. Tematiskt spel i två försök och lösning. Den oplacerade D måste självfallet med i spel på ena eller andra sättet och trots de idégivande förförelserna 1. Df2? och 1. Dd1?, verkar utgångsläget menligt på uppgiftens kvalitet.

2. omn. nr 10680 av H. Ahues. Spelet är förlagt till försöket 1. Td6? och lösningen 1. Te3! med partiell batteriväxling.

3. omn. nr 10707 av H. Hermanson. Liksom övriga 3-fasare i denna turn. är "förlängda" 2-fasare — icke logisk 3-fas — är denna det i kanske ännu högre grad, i det att lösningsfasen i tematiskt avseende skiljer sig högst väsentligt från övriga faser, som bottnar i blockader. Detta hindrar inte att uppgiften är mycket trevlig i sin lediga, utsökta stil.

4. omn. nr 10706 av C. Groenveld. Idén utgöres av vita blockader på c6 och f5, vilka kompenseras av nya mattmöjligheter, då svart interfererar.

5. omn. nr 10758 av Z. Hernitz. Loydesisk inledning med förändrade korsschackar. Enkel men tilltalande.

Torsby den 20 maj 1958.

Gustav Jönsson. Domare.

Studier

Bidrag och lösningar till A. HILDEBRAND Postfack 176, Uppsala 1.

783.
T. Gorgiev,
Sovjet.
Original.

6+3=9. Vinst.

784.
A. Åkerblom,
Avesta.
Original.

5+3=8. Remi.

785.
A. Åkerblom,
Avesta.
Original.

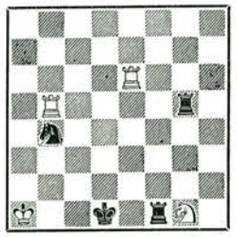

4+4=8. Remi.

786.
J. Koppelomäki,
Finland.
Original.

3+3=6. Remi.

787.
Axel Ericson,
Vaggeryd.
Original.

5+4=9. Vinst.

788.
F. M. Lindeberg,
Stockholm.
Original.

4+8=12. Remi.

JULIUS ROBERT GUNST †
(1896—1958)

789.
Das Illustrierte Blatt
1922.

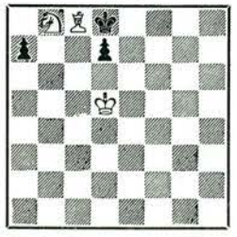

3+3=6. Vinst.

790.
Deutsche Schachzeitung
1922.

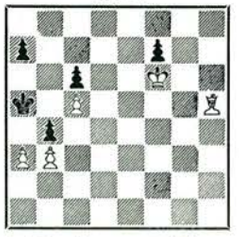

5+5=10. Vinst.

791.
Centurini Memorial
1951.
3:e pris.

5+7=12. Remi.

VÅRA ORIGINALSTUDIER

bjuder på många trevliga alster. En del av dem är speciellt lämpade som lösningsobjekt under sensommardagarna. Vi gläds åt det stora antalet svenska originalstudier.

JULIUS GUNST DÖD

Julius Gunst har avlidit i Helsingfors i en ålder av 62 år. Han var en framstående studiekomponist. Trots sin ganska ringa produktion, som knappt når upp till 50-strecket, har G. blivit känd världen runt. Jämte V. Kivi var han Finlands främste studieförfattare och ett av de få västerländska stornamnen på studiernas område. Hans estetiskt komponerade alster vittnar om den borne konstnären.

Vi beklagar våra finska kolleger för denna stora förlust.

LÖSNINGAR TILL REPRODUKTIONERNA

789. 1. Lb7!, Kc7 2. La6!, K×b8 3. Kd6, Ka8 4. Kc7, d5 5. Lb7 matt. Denna välkända mattkombination, som upptäckts av Troitskij och sedan flitigt framställts, ses här i en "ny" version. Ett enda tempodrag har gjort den till ett "klassiskt" verk.

790. 1. a4, a6 2. Kf5, f6 3. Kg4!, f5† 4. Kh3!!, f4 5. Le2, f3 6. L×a6, f2 7. Kg2 och vinner.

791. 1. Te4†, Kf3 2. Ta4!, La7 (På 2. —, D×a4 3. L×a4, K×g2 4. S×h6, d6 5. Sf5 osv.) 3. Le4†, Kf4! 4. Lg6†! Ke3 5. Te4†, Kf3 6. Te8! (Nu syns tydligt ställningens symmetrikaraktär kring axeln a8/g2) 6. —, Lb8 7. Le4†, Ke3 8. Lc2†, Kf4 9. Te4†, Kf3 10. Ta4. Remi.

En hypermodern "positionell remi" och dessutom en "4-taktare", som är ganska sällsynt i jämförelse med den vanliga "2-takts"-pendeln.

LÖSNINGAR TILL 779—781 I TfS 4/1958

779. F. Bondarenko & A. Kakovin. Ka5, Lg1, Lh7, Ba4, b5, b6, c2, d4, e6 — Kc4, Lh6, Bb7, d5. Vinst.

1. Ld3†, Kc3 2. e7, Ld2 3. Le3, Le1 4. Lf2, Ld2 5. Le1, L×e1 6. e8D och vinner.

Löparduell, men inget mera. Vits 6:e drag sätter punkt för det hela.

780. F. Bondarenko & A. Kakovin. Kd8, Tg6 — Kf3, Sa8, Sh7, Bf2. Remi.

1. Tg7, Sg5! 2. T×g5, Ke4 3. Tg4†, Ke5 4. Tg5†, Ke6 5. Tg6†, Kf7 6. Tg5! Kf7 (6. —, f1D 7. Tf5†, D×f5 patt) 7. Tg8, Kf7 8. Tg5 osv.

Inget nytt, men som lösningsobjekt ganska tacksam.

781. A. Åkerblom. A. Kh1, Ld1, Le1, Bf3 — Kh3, Tf8, Bh2. Remi.

(B-C-D-E) med Tf4, Tf5, Tf6, Tf7 i stället för Tf8. Remi.

A) 1. La4!, Tf5! 2. Lc6, Td5 3. Lb7!, Tc5! 4. La6, Tc4 5. Lb5! vinner.

B) 1. Lf3, Tc4! 2. La2, Tc6 3. Lf7! Tg6!! (ej 3. —, Td6 4. Lc4!). Remi.

C) 1. Lb3, Te5! remi.

D) 1. La4, Te6! remi.

E) 1. Lb3, Te7! remi.

B-E illustrerar svarts stora möjligheter i ställningen. L/T-duell av mindre vanligt slag — dock inga femlingar (ty mellan A och B-E skiljer ej enbart tornets placering utan även betingelsen). Däremot är B-E s. k. "fyrlingar".

Av intresse är i A: 1. —, Tf5! med det analoga försvaret i D: 1. —, Te6!!

"En innehållsrik studie i all enkelhet. Märkligt att tornet står dåligt bara på f8. Roligt vore att undersöka hela brädet ur den synpunkten!" skriver H. Gradin till Åkerbloms studie.

Prisböckerna går till T. Sarvela, Antinkulma, Valkeakoski, Finland, och H. Gradin, Lyssnav. 11, Uppsala 9.

Forts. från sid. 166

I det första finalpartiet spelade Kinnmark starkt och exakt i sin allra bästa stil medan Wahlund knappast fick vara med annat än i ett felaktigt kombinationsförsök som lätt vederlades. Det andra partiet, med Wahlund som vit, fick samma men motsatt karaktär, stockholmaren stark och segersugen i bästa bombkastarhumör men Kinnmark famlande och osäker.

U. K.

Avgörande i tredje partiet

I tredje finalpartiet, som ägde rum i Göteborg den 26 juli, lyckades Kinnmark avgöra matchen till sin fördel. I en ortodox damgambit gjorde Wahlund med de vita pjäserna i mittspelet ett svagt drag, vilket snabbt ledde till förlust.

Därmed hade Göteborg fått sin tredje juniormästare i schack. De övriga har varit Hans Brodén och Ralph Halleröd. Ingen har dock erövrat mästerskapet vid så unga år. Ove är otvivelaktigt en schacktalang. Då och då blixtrar han till med smått geniala infall, som röjer den blivande mästaren. Det skall bli intressant att följa Oves schackliga bana. Utvecklas han på rätt sätt, så bör han med sin sunda speluppfattning och sin stora kombinationsförmåga snart nog kunna leverera partier av samma estetiska kvalitet som de hans store farfar åstadkom under sina glansdagar.

Erland Nordström.

Skolungdomens riksmästerskap

INBJUDAN

I anslutning till skolungdomens traditionella hösttävlingar arrangeras skolungdomens riksmästerskap i schack, i år för tredje gången. Tävlingarna hålles i Stockholm den 26—28 september med början fredagen den 26 kl. 19.00.

Spellokalen blir liksom förra året Stockholms stads Yrkesskolor, Polhemsgatan 35—37.

Deltagarna uppdelas i följande grupper:

Grupp A: Födda 1938—1939
Grupp B: Födda 1940—1941
Grupp C: Födda 1942—1944

Tävlingen genomföres, på grund av den starkt begränsade speltiden, liksom tidigare år i form av entimmesturnering efter Monrads system. Protokollföring är icke obligatorisk.

I samband med de individuella tävlingarna spelas om vandringspriset till SVERIGES BÄSTA SCHACKSKOLA. Nuvarande innehavare: Nya Elementar, Stockholm. Prisplaceringarna inom de olika åldersgrupperna värderas efter en skala som fastställes så snart deltagarantalet kan överblickas. Vandringspriset erövras av den skola, som uppnår högsta sammanlagda poäng.

Anmälan skall underskrivas av rektor, gymnastik- eller annan lärare och sändas till Sveriges Schackförbunds Ungdomskommitté, Sveavägen 163, Stockholm Va. Anmälningsavgiften, kr. 3:— per deltagare, skall samtidigt insättas på förbundets postgirokonto 6522. Anmälningarna skall vara ungdomskommittén tillhanda senast lördagen den 20 september.

Den ovan utlysta tävlingen ordnas efter samma principer som Skolungdomens riksidrottstävlingar vid samma tidpunkt och inbjudan utsändes på motsvarande sätt till de skolor som i det fallet är aktuella.

Skolungdomens RM är vid sidan om JSM den enda rikstävlingen för våra juniorer. Ungdomskommittén hälsar alla våra skolschackspelare välkomna och ser fram mot tävlingar där alla delar av landet är väl representerade.

Tidskrift för Schack

Sveavägen 163, Stockholm Va. Postgiro 35 01 (Sveriges Schackförbunds Förlags A/B). Tel. 33 40 30. Utkommer tio gånger årligen.

Redaktör och ansvarig utgivare:	Jostein Westberg.
Redaktionssekreterare:	Bengt Hörberg.
Ägare:	Sveriges Schackförbund.
Prenumerationspris:	Kr. 15:—.
Lösnummerpris:	Kr. 2:—.

Sveriges Schackförbund

Sveavägen 163, Stockholm Va. Postgiro 21 22 (Lidingö). Tel. 33 40 30.

Ordförande:	F. Rogard, Kungsträdgårdsgatan 16, Stockholm C, tel. 23 42 70.
Vice ordförande:	J. E. Ekelund, Nygatan 66, Örebro, tel. 11 59 27.
Sekreterare:	J. Westberg, Sveavägen 163, Stockholm Va, tel. 33 40 30.
Skattmästare:	J. Byström, Narcissvägen 6, Lidingö, tel. 65 19 05.
Rikslotteriet:	Verkst. ledamot O. Carlberg, Box 2048, Örebro, tel. 11 78 90.
Allsvenska serien:	Överledare J. E. Ekelund (se ovan).
Korrespondensschack:	Turneringsledare E. Gärdéus, Sunnevad, Mariestad.
Ungdomsschack:	P. G. Högborg och Uno Körling, Sveavägen 163, Stockholm Va, E. Nordström, Doktor Belfrages gata 24, Göteborg.

Sveriges Schackförbunds Förlags A/B

Sveavägen 163, Stockholm Va. Postgiro 35 01. Tel. 33 40 30.

Förlagschef: J. Westberg.

J. R. Capablanca

LÄROBOK i SCHACK

7:e upplagan bearbetad och moderniserad av Jostein Westberg, sekreterare i Sveriges Schackförbund.

Om exvärldsmästaren J. R. Capablancas instruktiva bok skriver pressen:

"Capablanca är en av de största naturbegåvningar för schack som någonsin funnits... Han gör sig verklig möda att lära bort något av den mycket svåra konsten att rätt väga fördelar och nackdelar mot varandra. Särskilt mittspelet, som ju av naturliga skäl inte ägnas så stort utrymme i läroböckerna, har av Capablanca behandlats både originellt och fängslande."

Dagens Nyheter

"...i framställningssättet helt överlägsen andra läroböcker."

Skånska Dagbladet

"Sista avdelningen inrymmer en samling partier, vilka spelats mot schackspelets mästare och som författaren själv betecknar som sina bästa prestationer under en alltigenom lysande bana. Enbart dessa partier, försedda med vägledande anmärkningar av den store Capablanca, gör att boken måste ställas i särklass bland alla de arbeten som utkommit."

Göteborgs Posten

Till Albert Bonniers Förlag AB, Box 3159, Stockholm 3:

Sänd mig genom ..... Bokhandel

..... ex J. R. Capablanca: "LÄROBOK I SCHACK" à 11:50/inb 15:75
(stryk det som ej önskas)

Namn .....

Adress .....

Postadress ..... TFS

BONNIERS

Nya AB Örebro Dagblads Boktryckeri - 1958
3466